

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.06 107. ÅRGANG 27.04.21 - 16.08.21

Prøv deg på
fluefiske | 44

Dropp
barberhøvelen | 16

HVA ER DINE FERIEPLANER?

Lær deg
lacrosse | 26

Ta norgesferien
på to hjul | 6

GRATIS

— med hjerte for lærerstudenter

Barnehagelærer • Faglærer • Grunnskolelærer • Lektor
Pedagogikk • PPU • Spesialpedagogikk • Yrkesfaglærer

Send **PS** til **02014**
og bli medlem i dag.
Gratis medlemskap!

pedagogstudentene.no

6

STUDENTER UTNYTTER KORONASOMMER:

Les om studentenes alternative
planer for sommeren.

24

LACROSSE:

Bli med på en trening med
NTNU-lacrosse.

16

KJØNNSHÅR OG UNDERLIVSHELSE:

Hva kan du egentlig om ditt
eget kjønnsår? Lær om
kjønnsår og underlivshelse!

42

PØLSKETERENE PILSER OG PØLSER I PEN PARK:

Usikker på hva du skal gjøre
når alt er stengt? Pils i parken
med gode venner!

58

FESTIVALSOMMEREN - MUSIKKREDAKSJONENS ANBEAFLINGER:

Se hva du forhåpentligvis har
mulighet til å få med deg denne
sommeren!

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Åsmund Hunderi Stenland
– Tlf: 995 37 075
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Idunn Sørensen – Tlf: 936 47 749
avisredaktor@studentmediene.no

Sigrd Solheim – Tlf: 920 88 151
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Maren Høgevold Busterud
– Tlf: 410 63 201
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Christine Aaserød Pedersen
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Sindre Sæthem – Tlf: 411 85 450
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Linn Holst-Dyrnes
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Emilie Kjørli Kristiansen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Amanda Hytten Bjerknes
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREKTAØR
Oda Sofie Mathisen Gallefoss
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Geir Bergersen Huse
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Bendik Brodshaug
fotoredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
André Torvestad
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Tina Løvås
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Kristian Marcellus Benum Storehaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Marius Thorvik
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Serena Guler
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Marthe Bjerva (sjef), Håkon Pedersen,
Benedikt Erikstad Javorovic, Linn Danielsen
Ejvemo, Anders Brun, Erlend Gylver, Peter
André Hegg, Hanna Jarstø Ervik, Oda
Eriksen Haugland, Lars Nord Holmer, Jenny
Westrum-Rein, Lunia Melania Antal

GRAFIKERE
Ariadne Aabakken (5-19), Kristina Bye (20-
35), Jesper Hustad (36-48), Selja Sørlund
(49-65)

KORREKTUR
Tomaris Semet (sjef), Geir Bergersen Huse,
Bendik Brodshaug

FORSIDE
Viktorija Belogradovaite og Astrid Bøhler

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studenter-samfundet i Trondheim, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

VI HAR FÅTT NY NETTSIDE!

Sjekk den ut på underdusken.no

LEDER

ÅSMUND HUNDERI STEMLAND
REDAKTØR I UNDER DUSKEN

FYSISKE FORELESNINGER BØR PRIORITERES OVER FERIETURER TIL SPANIA

Det er lite som er sikkert. Det viser avveiningene knyttet til både AstraZeneca- og Janssen-vaksinen. Eventuelle utsettelse er vanskelige å forutse, det er derfor vanskelig å vite hvor lang tid det vil ta å få fullvaksinert befolkningen.

Årets russ blir ikke tilbudt vaksinen i forkant av russetida, fordi vi ikke har kommet gjennom risikogruppene. Dette har FHI vurdert som det mest hensiktsmessige. Dersom russetida sammenfaller med videre lettelse og tiltakstretthet, kan det medføre en betydelig smitterisiko.

Den samme risikoen møter vi i fadderukene til høsten. Ettersom alle

risikogruppene skal ha fått tilbud om vaksine innen sommeren, har vi derimot mulighet til å legge en annen strategi. Studentene må vaksineres innen studiestart.

Fjorårets førsteårsstudenter har gått glipp av alle de viktige delene av det å være student. De fikk ingen fullverdig fadderuke. De kjenner ikke energien og trengselen på vei til dagens første forelesning. De har ikke mistet vennene sine og gått seg vill på Samfundet. Å se Zoom-forelesninger på hybelen gir ikke de samme opplevelsene.

Studentene er en av befolkningsgruppene med flest nærkontakter og det er en gruppe som allerede har ofret mye

gjennom pandemien. Det er viktigere å vaksinere studenter som vil tilbake til forelesninger, enn 40-åringene som vil tilbake til Spania.

Trondheimsordfører Rita Ottervik er en av de som har tatt til orde for å prioritere studentene i vaksineøkøen. Men siden mange av studentene reiser hjem til en annen kommune i sommer, må denne prioriteringen gjennomføres på nasjonalt nivå.

Vaksinen er den eneste veien ut av pandemien. Det er derfor riktig å prioritere studentene i vaksineøkøen som en av gruppene som har hatt det vanskeligst gjennom pandemien.

ILLUSTRASJON: Ane Morkemo

FOTO: Åsmund Tuttlein

Studentenes svar på norgesferie: del to

Sommerferien er rett rundt hjørnet. Et år med mye tid på hybelen og fjerne drømmer om utenlandsreiser har resultert i kreative ferieplaner fra studentmassen.

TEKST: Veronica Farshchian og Ada Renslo

NOE FOR ALLE: Andreas Andersen Hennig håper andre kan ta inspirasjon fra turen hans. FOTO: Privat

Andreas Andersen Hennig er 23 år gammel og går tredje året på fysikk og matematikk ved NTNU. Han forteller at det allerede første året var en tøff eksamensperiode med mye innesitting og lesing. Et ønske om å komme seg ut i naturen og bruke kroppen fremfor hodet ble inspirasjonen til en litt uvanlig tur.

– Planen min for sommeren er å sykle fra Trondheim og hjem til Halden etter jeg har levert siste eksamen. Jeg har gjort det to ganger før, og i år blir den tredje. Dermed kan man nesten si at det er en tradisjon nå, forteller Hennig.

620 kilometer på to hjul

For Hennig er turen hjem i overkant av 600 kilometer og kan ofte bli lengre fordi han gjerne vil finne finere ruter, veier med mindre trafikk eller stoppe hos bekjente underveis. Navigeringen gjøres ved hjelp av Google Maps.

– Jeg har brukt fem dager på turen begge gangene, og tar sikte på det samme i år. En vanlig dag består av å sykle i åtte til ti timer, få i seg nok mat og sove i hengekøye, sier han.

For mattilberedning har Hennig med seg utstyr for å koke vann. Siden han kun kan varme opp vann må han være kreativ med middager. Det går

ofte i couscoussalat og ris med et glass tikka masala-blanding.

– Det er viktig å få i seg nok kalorier. Jeg har alltid en pose nøtter tilgjengelig når jeg sykler. I tillegg er det viktig å alltid ha vann. Mat kjøper jeg på butikker underveis og vann kan fylles i bekker, forteller han.

Begrenset med plass på en sykkel

En utfordring er å pakke med seg så lite som mulig, siden alt skal fraktes på sykkelen.

– Jeg har sett på mange videoer på Youtube om hvordan man skal pakke. Et av tipsene går så langt som å knekke tannbørsten i to for å spare plass.

Til tross for enkelte ekstreme plas-sparingstips understreker Hennig at det er et par ting man ikke burde droppe.

– Deodorant og en høyttaler synes jeg er viktig å ha med. Mange dager uten dusj og en samtalepartner gjør at jeg trenger disse tingene, sier han.

Med et studentbudsjett er man gjerne opptatt av å finne billige løsninger, også for hjemreiser, poengterer Hennig. Han forteller at det i lengden blir svært billig å ta sykkelturen fra studentbyen til hjemstedet sitt.

ANDREAS' TIPS

- Ikke sykle for langt på dag én
- Fyll vann hver gang du har mulighet
- Sett av god tid
- Sykle langs toglinjene på første sykkeltur
- Planlegg turen godt
- Husk ladebank, deodorant og høyttaler

– Til den første turen brukte jeg omtrent 2000 kroner på utstyr, og det utstyret har jeg ennå, sier Hennig.

For å holde motet oppe tar Hennig alltid med seg en fast følgesvenn.

– Jeg har alltid med meg en maskot, Karl Rottman sin matematiske formel-samling, sier Hennig mens han tar den opp av sekken og ler.

Anbefaler alle å prøve bikepacking

Hennig forklarer at man absolutt ikke trenger å være god til å sykle for å gjennomføre turen. Dersom man sykler i sitt eget tempo og tar pauser ofte, kan alle klare det.

– Jeg har syklet en del før, men aldri på lag eller noe slikt. Å sykle hjem etter eksamen er noe jeg vil anbefale alle å prøve. Det er en fantastisk måte å komme seg ut på. Man får eksamen ut av hodet og slipper å tenke på annet enn å komme seg framover, sier han.

Videre forteller Hennig at man møter andre syklistar på veien.

– Det er heldigvis mange som stopper for å snakke med meg underveis. Det er lett å bli ensom når man sykler alene. Det er veldig hyggelig å snakke med folk som sykler selv. →

Barkgutta

Endre Aasen er 22 år gammel og studerer sosiologi ved NTNU. Til daglig bor han i båt, og i sommer har han planer om å seile til Valsøyfjord i Møre og Romsdal for å samle never.

Never er den ytterste delen av barken på bjørketrær. Når treet blomstrer på våren skal det fraktes mye fukt fra røttene til resten av treet. Da løsner det ytterste laget av barken. Når det har skjedd kan du dra av hele omkretsen med en kniv, forklarer Aasen.

EN UVANLIG SOMMERJOBB: Endre Aasen har samlet never de tre siste årene.
FOTO: Åsmund Tuttlein

Før i tiden ble en stor del av norske tak lagt med never. I dag brukes ofte andre materialer, men det er ennå etterspørsel etter never.

– Det er fortsatt noen som tekker tak med never. Det er ulike museum og folk som driver med tradisjonell tømring og restaurering, og de får støtte av riksantikvaren, forteller Aasen.

En uvanlig sommerjobb

Aasen forteller at dette har vært en sommerjobb de siste tre årene og at å

samle never var noe han begynte med etter et sommerbesøk hos en venn.

– Ideen med never er mye eldre enn oss. Bestefaren til en venn av meg er en guru innen tradisjonshåndverk i Norge. Han tok med barnebarna for å samle never da de var små, forteller Aasen.

Aasen fikk selv bli med på dette en sommer og forteller at han trivdes med jobben.

– Vi løper rundt i skogen, leker oss med kniv og klatrer i trær. Det er så spesielt når man kommer inn i skogen, og så står det masse stor, saftig bjørk der.

Etter at de fikk en større kundegruppe bestemte Aasen og kameraten hans seg for at de skulle starte et eget firma for å kunne selge never i større volum.

– Vi solgte litt over to tonn never forrige sommer. Til nå har vi hatt seks kunder: seks store museum rundt i landet, sier Aasen.

Guttetur for snille gutter

Marcus Steen Nitschke og Simen August Irgens, på henholdsvis 25 og 26 år, tok en roadtrip sammen til Sørlandet i fjor. Nitschke går førsteåret på master i Universitetet i Oslo, og Irgens studerer og jobber i Bergen. Nå har de tenkt å gjenta suksessen i sommer. Grunnen til at de valgte roadtrip er at det er forenlig med koronapandemien.

– Det var omstendighetene som tvang oss litt til å være kreative og gjøre noe gøy, sier Irgens.

Roadtripen fylte de med det de kunne komme på i øyeblikket.

– Vi kjørte rundt på Sørlandet og hørte på dårlig musikk. Vi filmet dårlige og tørre vitser og delte de med venner og familie. Det var en sånn guttetur for snille gutter, forteller Nitschke.

Han sier at de i år har sett for seg å gjøre noe lignende.

– Vi snakket om å kanskje ta turen nordover, eller dra tilbake til Sørlandet.

Roadtrip på studentbudsjett

Nitschke forteller at turen var rimelig, men oppfordrer studenter som ønsker å ta en roadtrip til å planlegge deler av turen i forveien for å unngå at det blir dyrt.

– I fjor så kostet det ikke så mye. Trikset er å bestille og booke ting i god tid og planlegge rammene for turen.

Samtidig anbefaler han at man burde legge opp til muligheter for å være spontane.

– Jeg syns hvertfall at det er kjedelig å planlegge hele ferien, men foretrekker å planlegge noe og så gjøre litt impulsive ting av og til, forteller Nitschke.

De to forteller at denne spontaniteten er en viktig ingrediens i oppskriften på en hyggelig tur.

– Veien ble litt til mens vi gikk. Det var jo halve opplevelsen – å bare kjøre og være sammen og nyte hverandres selskap, forklarer Irgens.

For å gjøre turen enda mer spennende bestemte vennene seg for å spise mange burgere.

– Vi skulle kåre Norges beste veiburger, men vi ga opp underveis fordi vi ble mest fokusert på å bare spise burgere. Sånne ting er allikevel gøy, forteller Nitschke.

De to vennene ser fram til en tur uten korona-innskrenkninger å ta hensyn til.

– Hadde det ikke vært for korona så hadde vi sikkert vært hakket mer proaktive for å få møte folk. Jeg tror det blir gøy å dra på norgesferie når det ikke er restriksjoner, spesielt hvis du er ung, kjekk og singel som Marcus og meg, ler Irgens.

– Legg opp en rute og ta bilen fatt

Vennene forteller at man burde være forberedt på at planene kan endre seg underveis, noe de selv opplevde på turen.

– Vi tenkte vel egentlig først å sove masse i telt, men så fant vi litt familie og venner her og der som vi bodde hos. De to stedene der det var aktuelt å sove i telt bestemte vi oss for å sove på hotell i stedet, men det var ikke så dyrt, forklarer Nitschke.

Forklaringen på at teltplanene ble endret er noe flere som har vært på ferie her til lands kanskje kjenner til: Været i Norge er ikke alltid tilpasset telting.

GUTTETUR: Marcus Steen Nitschke og Simen August Irgens anbefaler alle å legge opp en rute og ta bilen fatt.
FOTO: Privat.

– Hvis vi hadde sovet i telt der vi hadde planlagt, så hadde vi blitt søkkvåte, sier Irgens.

Videre er det lurt å ikke planlegge flere aktiviteter enn det man har tid til.

– Vi hadde også sett for oss tre fjellturer som vi skulle gå, men vi tok bare én. Det tar fryktelig lang tid. Det er mye logistikk der, forteller Nitschke.

De to vennene anbefaler alle å legge opp en rute og ta bilen fatt.

– Det skjedde mye morsomt, og vi opplevde mange småle ting som vi ikke hadde tenkt at vi skulle være borti, avslutter Irgens. **UD**

Endre Aasen er nåværende medlem av Studentmediene i Trondheim.

Kommentar:

Hvor ble det av framtida vår?

Noen må begynne å ta ansvar for tida etter pandemien.

VILDE MARIE STEEN
ANGELL
Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Jeg er lei av å lese om korona. Ifølge media og politikerne er det visst bare pandemien som har nyhetsverdi for tiden. Det må da være noe annet vi kan snakke om? Mange mener at Norge ikke var klar for å møte en pandemi, men er vi klare for tida som kommer etterpå? Misforstå meg rett, vi skal ikke slutte å bry oss om korona. For guds skyld, hold avstand, bruk munnbind og vask hendene! Men er det ikke på tide at vi begynner å tenke litt på framtida igjen?

I **Under Duskens** forrige magasin skrev redaktør Åsmund Hunderi Stemland om hvordan media har blitt tatt over av vaksinehysteri og korona-tiltak. Kanskje har pandemien gjort det mer utfordrende å mene noe som ikke har med korona å gjøre? Det er vanskelig å trenge gjennom diskusjonen om én eller to meter, om det skal være påbud om munnbind eller ikke, eller om restauranter skal få lov til å skjenke etter klokken 22. Da jeg gikk på videregående lærte jeg at «media bestemmer ikke hva vi skal mene, men hva vi skal mene noe om». Vi må slutte å la media bestemme at vi bare skal tenke på pandemien. Nå må vi begynne å mene noe om noe annet igjen.

Jeg tror det er på tide at vi unge igjen «stepper up gamet», for det er tross alt vi som skal styre landet videre. Er det hardt å melde at generasjonene over oss ikke gjør nok?

Kanskje. Er det urimelig å påstå? Det synes ikke jeg. Hvis ingen andre tar ansvar for oss, må vi gjøre det selv. Vi må finne fram vår indre Greta Thunberg, vår indre «fighter». Ikke bare for klimaet, men vi må kjempe mot fattigdom, diskriminering, krig og urettferdighet. Vi må ta ansvar før høstens valg. Skrike, rope og brøle! Skrive leserinnlegg, kanskje sende en e-post til Erna? Jeg vet ikke. Det jeg vet, er at vi ikke skal finne oss i at regjeringa, media og foreldregenerasjonen har sluttet å bry seg om framtida vår.

Kjære studenter, dette er en utfordring til dere, til oss. Vi må tørre å begi oss ut på de vanskelige diskusjonene igjen, ikke bare gjemme oss bak nyheter om virus og pandemi. Vi må igjen lage debatt om ting som opptar oss og utfordre samfunnet. Jeg vil ikke at vi skal stå her den dagen pandemien endelig er over, og tenke «shit, vi var ikke forberedt på en tid etter pandemien».

Det er de som gjer Noregs beste studieby

Takk til deg som ikkje har latt pandemien knekka engasjementet.

ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

KAREN MJØR
Leiar ved
Studentersamfundet
i Trondhjem

Trondheim er stolt over å kunne kalla seg Noregs beste studieby. Sjølv om mykje har vore annleis i året som har gått, vil eg likevel tørre å påstå at me har levd opp til dette. Det er takka vera frivillige studentar.

Me har eit imponerende lappeteppe av små og store organisasjonar som jobbar på dugnad for å skapa trivsel og studentvelferd i Trondheim. Dette er noko ein fort kan ta som sjølsagt etter fleire år som student i byen, men det er viktig å minna oss sjølv på at denne dugnadsånda verkeleg er unik.

Sjølvs koronadugnaden klarte ikkje knekka studentengasjementet. Det siste året har alt vore snudd på hovudet, ingenting har vorte som forventa, og studentane er hardt råka av nedstengingar og restriksjonar. Eg opplev likevel at studenterdugnaden på trass av alt framleis har stått overveldande sterkt.

Studentane tar korona på alvor, men me undervurderer heller ikkje kor viktig samhaldet under pandemien er. Dette kjem tydeleg fram gjennom skremmande statistikkar over kor mange studentar som kjenner seg åleine under pandemien. Eg opplev at dette er noko studentmassen tar veldig seriøst, og at me saman er genuint bekymra for kor stor andel det er som no kjenner seg utanfor. Heldigvis stoppar det ikkje med bekymringa, men mange tar saman i eit tak for å gjera det me kan for å betra situasjonen.

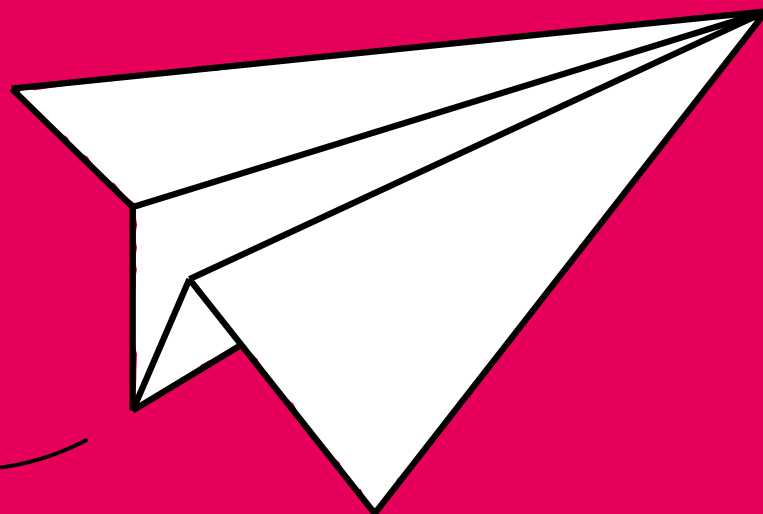
Studentar strekker seg langt for å skapa eit tilbod til sine medstudentar på trass av restriksjonar. Linjeforeiningar heiv seg rundt og arrangerte smittevernvenlege fadderveker, ISFIT skapte ein heildigital festival for studentar over heile verda og våre kjære frivillige på Samfundet er grunnen til

at me har kunna halda huset ope under pandemien. Me har saman skapt eit tilbod, på trass av at me har vore slitne etter evige utsetjingar, avlysningar og digitaliseringar.

Eg vil no nytta høvet til å takka alle som har tatt i eit tak. Takk til alle som har engasjert seg: både i frivilligheita, men også i det meir kvardagslege. Takk til deg som arrangerer Zoom-festen for klassen, men takk også til deg som sendte vidare lenka og drog med den som trengte det mest. Det er de som gjer Noregs beste studieby.

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?

**SEND MAIL TIL
DEBATTREDAKTOR@STUDENTMEDIENE.NO**

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

Grønn vekst: et feilaktig premiss

Klimakrisa blir stadig mer alvorlig. Nye tiltak og planer for å løse krisa lanseres og debatteres. Spørsmålet er om tiltakene baseres på et feilaktig premiss, et premiss kalt grønn vekst.

MAGALIE
PLISSONNEAU
Leder i Spire Trondheim

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Grønn vekst defineres som bærekraftig, økonomisk vekst. Et eksempel er den omstridte elbilen. Den framstilles som et miljøvennlig produkt for forbrukeren, samtidig som kjøp og salg bidrar til økonomisk vekst for samfunnet. Dessverre har medaljen sin bakside: Mange elbiler blir skrotet på grunn av små skader, fordi dette er mer kostnadseffektivt enn å reparere dem. Produksjon av elbiler legger også press på mineraler som litium og kobolt. Utvinning av disse bidrar til forurensing av drikkevann, ødelagt jord og tapping av grunnvann. Arbeidet, særlig i koboltgruvene i DR Kongo, utføres av barn og unge under

livsfarlige vilkår. Med grønn vekst som en økonomisk modell er vi kun villige til å bytte ut et skadelig produkt med et annet.

Skal grønn vekst faktisk være grønn, trengs det en absolutt frakobling av økonomisk vekst og miljøbelastning. I realiteten er sammenhengen mellom økt bruttonasjonalprodukt (BNP) og miljøbelastning sterk: Når økonomien vokser, tærer vårt overforbruk på naturressursene. Så langt har denne frakoblingen bare vært lokal, midlertidig eller relativ. For eksempel har mange land i vesten blitt deindustrialisert og outsourcet operasjoner til andre land, som tar på seg utslipp og presset på naturen. Selv om våre utslipp går ned, forblir de globale utslippene de samme eller økende. Aldri har vi sett den absolutte frakoblingen som trengs for at grønn vekst kan være en aktuell løsning på klimakrisen.

Det økonomiske systemet er ikke egnet til bruk. Økonomiteoriene dagens system bygger på ble opprettet parallelt med kolonialismen, da naturen var antatt å være en uendelig ressurs. Det er på tide å bringe økonomien inn i det 21. århundre. Vi trenger en modell som setter menneskerettigheter, natur og klima som de viktigste prioriteringene, i stedet for evig økonomisk vekst.

Disse modellene er allerede i bruk over hele verden. Et eksempel er Amsterdam, som har tatt i bruk smultringmodellen (Doughnut economics av Kate Raworth). Den består av to ringer: Den innerste representerer det sosiale grunnlaget og den ytterst representerer naturens grenser. En vellykket økonomi etter denne modellen må balanseres mellom ringene. Det betyr kort sagt at en økonomi skal måles etter sosial og økologisk velstand, ikke økonomisk vekst. Dette er et skritt mot en bærekraftig og rettferdig verden. Norge må følge etter!

Bør vi være mer opprørske?

Studentbevegelser har gjennom historien vært en kraft for demokrati og progressive verdier. Svikter norske studenter den rollen?

ANDREAS KNUDSEN
SUND
Leder av Studenttinget NTNU

Studenter har mobilisert mot urett i samfunnet og opp mot egne universiteter. I protester for LHBT-rettigheter og ytringsfrihet, mot apartheid og mot segregering på campus har studentbevegelser satt sitt preg på historien, ofte med grov politivold som motsvar. På Den himmelske freds plass og i Mexicos sekstiåttersbevegelse ble studenter massakrert. I den ikke-voldelige fløyelsrevolusjonen var studenter sentrale i å velte diktaturet i Tsjekkoslovakia. Hvor er dette engasjementet i Norge i dag?

Det har gått sport i å kritisere den norske studentmassen for sin manglende opprørskehet. Noe av det er nok legitimt, men det blir feil å sammenligne oss med opprørerne i andre land uten å se på konteksten. Studenter har vært og er mer opprørske

i andre land fordi situasjonen for studenter ofte har vært mye verre, og fordi det i mange tilfeller er den eneste muligheten til påvirkning de har. Ved Tyrkias Boğaziçi University har studenter blitt arrestert og banket i hopetall for å protestere mot at Erdoğan udemokratisk innsatte en rektor han selv valgte. Det ville hverken Erna eller politiet gjort her i Norge.

Vi trenger ikke rope høyt i media om alle ting NTNU gjør galt, fordi vi kan be om et møte med rektor i stedet. Et slikt møte ville vært helt uaktuelt mange andre steder. Ved NTNU er vi heldige i både norsk og internasjonal sammenheng. Vi er med i nesten alle prosesser og kan være med på å utforme løsningene, snarere enn å reagere fra utsiden i etterkant. Selvfølgelig er ting langt fra perfekte, og vi skulle gjerne hatt mer gjennomslag ved NTNU også, men jeg kjøper ikke premisset om at opprør for opprørs skyld er bra.

Jeg er derimot helt enig i at den norske studentmassen bør være langt mer

politisk engasjert enn den er i dag. Når det kommer til ting som studiestøtte, hvor beslutningstagerne er høyt oppe og langt unna, så er det langt mer nyttig å lage støy. De studenttillitsvalgte er for få til å gjøre det alene, de trenger resten av studentmassen i ryggen. Norske studenter har kanskje blitt mer politisk passive fordi vi har det bra, men grunnen til at vi har det bra er fordi folk har gjort opprør før oss.

Vi er heldige som ikke trenger å innta gatene med paraplyer for å skjerme oss mot tåregass, og dermed blir det feil å sammenligne norske studentopprør med de større studentopprørene gjennom historien. Ja, vi burde være mer opprørske og engasjerte, men jeg savner at debatten om temaet er gjort på riktige premisser med basis i vår faktiske kontekst og hva som er produktivt.

Andreas Knudsen Sund er tidligere medlem av Studentmediene i Trondheim.

Les mer debatt på underdusken.no

ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

Fagforeninger er for alle – også studenter

Fagforeninger er viktig for velferd og demokrati i Norge. Det har koronakrisen bekreftet.

PIA FJELDSTAD
Leder av LO-studentene NTNU Trondheim

NABIL HARCHAOUEN
Medlem av LO-studentene NTNU Trondheim

Vi tilbringer en stor del av livet vårt på jobben. Vanlige folk bruker mesteparten av dagene sine på jobb eller på vei til og fra jobb. Vi bruker mange år i skolesystemet for å skaffe oss en utdanning som kvalifiserer til en jobb. Deretter vil pensjonen avhenge av jobben vi hadde. Vi definerer oss og vår posisjon i samfunnet basert på jobben vår. Jobben bestemmer om vi er systemkritiske (og dermed fortjener klapping) eller ikke.

Jobb er en stor del av livet vårt, derfor bør vi ha stor innflytelse på arbeidshverdagen vår. Er det akseptabelt at en minoritet av bedriftsledere og bedriftseiere får bestemme på en autoritær måte over arbeidsliv og arbeidsforhold, mens resten av oss har lite å si? I et land som Norge er det uakseptabelt for de fleste at noen få ikke-valgte personer, altså bedriftsledere og -eiere, skal få bestemme over økonomipolitikken vår alene, nettopp fordi vi er et demokratisk land.

Fagforeninger handler om å få demokratipå jobb, i form av medbestemmelse. I en fagforening organiserer vi oss for å påvirke vår arbeidsplass, bedrift, bransje, og ja – hele næringslivet. Skal bedriften nedbemannes for å gjøre den mer profitabel for eierne, eller skal den ansette nyutdannede og opprette lærlingplasser? På arbeidsplassen får vi sammen med tillitsvalgte muligheten til å påvirke politisk-økonomiske avgjørelser hver dag.

De fleste bedriftseiere ønsker at de ansatte har det bra, men dessverre er realiteten at det finnes motstridende

interesser mellom bedriftseierne og arbeiderne. Disse kommer spesielt fram i vanskelige tider. Arbeiderne vil ha god lønn, mye fritid med familien og en sikker arbeidsplass. Alt dette går på bekostningen av profitten arbeidsgiverne og bedriftseierne ønsker. Det er åpenbart at bedriftseierne har svært mye makt sammenlignet med den enkelte arbeidstaker. Arbeiderne må derfor organisere seg og stå sammen i felleskap hvis de vil forbedre og forsvare sine arbeidsforhold, som for eksempel den femte ferieuken, tolv prosent feriepenger, avtalefestet pensjon, overtidsbetaling over 40 prosent: listen er lang.

Fagforeningene og studentene trenger hverandre. Koronakrisen har vist hvor økonomisk sårbare mange studenter er og hvor viktig det er å ha noen som kjemper for din sak. Samtidig trenger LO å rekruttere studentene fordi de utgjør en økende andel av arbeidstakerne. Hvis du vil være med å kjempe for demokrati og solidaritet der det gjelder, så meld deg inn i en fagforening i LO – for alene er vi svake, men sammen er vi sterke.

FOTO: Marion Aaserud Dahlen

Hva kan du om ditt eget kjønnshår?

TEKST: Lea Lauvland Longva | ILLUSTRASJON: Caroline Borge

Å snakke om eget kjønnshår er tabu og ukomfortabelt for mange.
– Det er der for en grunn, sier gynekolog Stig Pedersen.

IKKE UHYGIENISK: Pedersen forteller at det å ha kjønnshår ikke nødvendigvis er uhygieniske.
FOTO: Torstein Olav Eriksen

Det er en oppfatning om at det å ikke barbere underlivet, spesielt for kvinner, er ekkelt og uhygienisk. Mange kan bli påvirket av dette og føle at de er nødt til å kvitte seg med kjønnshåret for å ikke være uhygienisk. Gynekolog Stig Pedersen ved Sentrum Gynekologi kan fortelle at dette ikke nødvendigvis er riktig.

- Det er ingenting som tyder på at det å ha kjønnshår er mer uhygienisk enn å ikke ha det om man allerede har god hygiene, forteller han.

Kjønnshår har en funksjon. Det er ikke skadelig å fjerne det, men Pedersen forteller at man er mer sårbar mot å få bakterielle infeksjoner og at man lettere kan få betente hårsekker og hudinfeksjoner i hårrøttene. Om man velger å ikke barbere vekk håret, må man samtidig passe på å holde det rent. Pedersen peker ikke på en enkel ting som er best, men forteller at uansett hva man velger, må man tenke på riktig behandling av underlivet.

USIKKER PÅ SEG SELV: Studenten Ida forteller at hun følte seg usikker når det kom til kjønnshår.
FOTO: Torstein Olav Eriksen

Utdaterte normer i samfunnet

Studenten Ida er en av mange unge som kan fortelle om presset hun har følt på når det kommer til kjønnshår og om man skal barbere eller ikke. Ida ønsker ikke å bli omtalt med etternavn i denne saken.

- Spesielt da jeg var yngre følte jeg mye press på at jeg måtte barbere meg, men ettersom jeg har blitt eldre, har jeg blitt mye tryggere på meg selv og tatt egne valg, forteller Ida.

Hun er ikke den eneste som føler press når det kommer til kjønnshår og kroppshår i dag. Samfunnet har en viss forventning til hvordan man skal se ut. Ida sier også at hun forstår hvorfor så mange føler at de må møte en viss standard. Hun peker på hvorfor hun var så usikker på seg selv før.

- Man føler seg litt ekkel siden man kjenner på presset til å barbere seg og så mange forventer det, sier hun.

Samtidig forteller studenten at når det er opp til henne selv, kan hun ikke bry seg mindre om hva hun gjør med sitt eget kjønnshår. Når hun derimot er med en partner, bekymrer hun seg over hva vedkommende tenker og blir lettere usikker på seg selv.

Leder i Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom, Sol Stenslie, tror også at mange føler på press når det kommer til eget kjønnshår, og at unge er spesielt utsatt.

- Jeg tror forventningene til kjønnshår kan skape usikkerhet og skam i egen kropp, noe som kan være skadelig, forteller hun.

Mange opplever at kjønnshår er en plage, og at det må fjernes med en gang det kommer. Å vokse opp i dag med sosiale medier, porno og reklamer overalt gjør at man aldri ser mennesker med hår på kroppen. Det er viktig for Stenslie å understreke at kjønnshår er naturlig og er der for en grunn. Kjønnshår skal luften, beskytte mot infeksjoner, holde varmen og beskytte mot friksjon.

I tillegg mener Stenslie det er uheldig at det å ha kjønnshår har blitt assosiert med å være mindre feminin, eller at å ikke ha kroppshår gjør en mindre maskulin. Det er ingen vitenskapelig begrunnelse i at man er mindre mann eller kvinne basert på hva man velger når det kommer til eget kjønnshår.

- Man skal ikke føle på skam når det kommer til egen kropp, kjønnshår er helt naturlig, sier hun.

Hvordan ta vare på underlivet

Både Pedersen og Stenslie kan avkrefte at det å ha kjønnshår fører til dårligere hygiene.

- Kjønnshåret er der for en grunn, for eksempel hos menn kan man tenke seg at det er der for å holde varmen og

→

beskytte. Det stammer fra da vi utviklet oss, sier Pedersen.

Videre forteller Pedersen at han tror mange kvinner ikke vet nok om eget underliv. En viktig ting han trekker fram, er at han ofte opplever at kvinner vasker seg for mye. Skjeden er selvrensende, og man trenger ikke bruke såpe for å rense den. Det å vaske seg for mye kan føre til at man får pH-ubalanse og det kan i verste fall tiltrekke uønskede bakterier. Å vaske seg for mye kan faktisk være skadelig.

– Når man vasker seg for mye, vasker man vekk alle naturlige bakterier i skjeden som er der for å beskytte. Da er man sårbar for sopp- og bakterie-infeksjoner, forteller Pedersen.

Seksualundervisning ikke eneste løsning

Stenslie tror også at det er for mange kvinner som ikke har nok kjennskap til eget underliv. Hun opplever at svært mange er feilinformerte når det kommer til kjønnsår, og synes det er uheldig. Spesielt møter hun folk som tror at de har mye mer kjønnsår enn alle andre. Stenslie framhever viktigheten av at man vet at alle har forskjellige mengder hår og at alle ser ulike ut. På bakgrunn av dette skulle hun ønske at temaet ble dekket mer i skolen allerede fra tidlig alder.

Likevel er ikke seksualundervisning den eneste løsningen på problemet rundt

lite kjennskap til eget underliv. Stenslie mener man er nødt til å vise på TV og i reklamer at kjønnsår er vanlig. Når man aldri ser personer med hår på kroppen i media, føler man seg svært utenfor hvis man er den eneste som ser annerledes ut. Stenslie tror også det er viktig å tenke på hvordan man selv snakker om kjønnsår når man er med andre.

– Når man stigmatiserer og sier: «Æsj, jeg vil ikke gå ned på noen som ikke har barbert seg nedentil», kan det være mer skadelig enn man tror. Man føler seg ekkel selv om det er noe helt naturlig, sier hun.

For å unngå at folk føler seg utrygge i egen kropp, mener Stenslie at man er nødt til å snakke om slike tabuer ved kroppen tidlig. Man er lett påvirkelig i en ung alder hvor man endrer seg mye på kort tid. Man kommer langt med god kommunikasjon, og ved å knuse mytene og slå ned når man hører andre si noe som er feil. Et dårlig forhold til egen kropp allerede fra ung alder er ikke bra for psyken i det lange løp.

Studenten Ida tror også at seksualundervisning er viktig for å bryte ned mytene. Hun synes at seksualundervisningen i dag kun handler om negative ting rundt sex, og at man ikke får lært nok om seg selv. Mange synes slikt er flaut å snakke om, men hun presiserer at det er viktig å kjenne seg selv godt. Selv tror hun mange unge lider og er usikre på seg selv.

Ulike forventninger til kvinner og menn

Ida tror at kvinner og menn møter forskjellige normer og forventninger når det kommer til kroppshår. I hennes erfaring tenker mange menn mye på det, men hun har aldri hatt den samme forventningen til dem. I tillegg trekker

hun fram at mange menn ser på porno og blir vant til denne urealistiske framstillingen av sex og hvordan en kropp skal se ut.

Stenslie tror, i likhet med Ida, at kvinner og menn møter forskjellige forventninger på grunn av eksempelvis porno, men presiserer at menn også møter press på andre områder enn det kvinner gjør.

– Menn møter ofte på forventningen om at de skal ha hår på visse deler av kroppen, og dersom man ikke har det, er man ikke maskulin nok, forteller Stenslie.

På samme måte som hos kvinner, kan det skape mye skam og psykisk påkjenning hos menn at man ikke ser ut som modellene i reklamer eller i porno. Hun synes det derfor er viktig å jobbe for at alle slutter å føle skam i egen kropp. Stenslie skulle ønske unge som vokser opp i dag hadde muligheten til å lære og snakke mer om eget kjønnsår for å normalisere det og forhåpentligvis slutte å skape skadelige forventninger og normer.

Ditt hår, ditt valg

Pedersen tydeliggjør at det har lite å si for skjeden om man barberer seg eller ikke. Det man er nødt til å tenke på, er å unngå hudinfeksjoner og passe på at man ikke innfører uønskede bakterier. De har lett for å krype inn der håret skulle vært, men det betyr heller ikke at alle som barberer seg får infeksjoner.

Det er ikke ønskelig å legge press på noen, presiserer både Stenslie og Pedersen. Til syvende og sist handler det om å gjøre det man er mest komfortabel med selv, og det som er best for ens eget underliv. Pedersen presiserer at det ikke er bedre med det ene eller det andre med tanke på underlivshelse, og at det er opp til eget ønske og egen preferanse hva man velger.

– Velg å la det gro, trim det eller ta det bort. Gjør det som er best for deg og ditt underliv, men vær bevisst på at du gjør det fordi det faktisk er det du vil og ønsker, og ikke fordi det er en norm, press eller forventning fra samfunnet, venner, familie eller partner, avslutter Stenslie. **UD**

FOTO: Marion Aaserud Dahlen

MÅ NORMALISERES: Stenslie mener at kjønnsår må normaliseres. FOTO: Martine Haugland

BEST FØR = GOD ETTER

Mange rynker på nesen av melk utgått på dato og rynkete grønnsaker, men mye av det vi kaster er fortsatt spiselig.

TEKST: Henrik Hammarstrøm | FOTO: Jonatan Norbye | ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

RISIKOFYLT: Ulleberg forteller at upasteurisert melk kan være sykdomsframkallende for enkelte i befolkningen.
FOTO: melk.no

Hvert år kastes ca. 417 000 tonn med fullgod mat fra dagligvarehandel, matindustri, serveringsbransjen og av forbrukere i Norge. Videre står også forbrukerne for over halvparten av matsvinnet per år.

– Matsvinn er all mat man kan spise som havner i avfallet vårt. Dette inkluderer også mat som bløte tomater, tørt brød og mange varer som er forbi best før-merket, forteller kommunikasjonssjef Anne Marie Schrøder i Matvett AS.

Maten som kastes tilsvarer et økonomisk tap på ca. 20,7 milliarder kroner

og 1,26 millioner CO2-ekvivalenter per år. Derfor mener Schrøder at å redusere matsvinn er bra for både klima og miljø.

Hvordan svinner maten hen?

Forbrukerundersøkelsen fra Norsk institutt for bærekraftsforskning NORSUS viser at forbrukerne oppgir at maten blir glemt i kjøleskap som den hyppigste årsak til kasting av mat. Andre grunner til matsvinn er at holdbarheten var passert, og at man kjøpte mer enn det man trengte.

– Det som kastes mest av i Norske husholdninger er gryterester fra kjøle-

- Separering: At melken går gjennom en separator, og bli skilt til skummet melk og fløte.
- Standardisering: Når ulike mengder fløte blandes i skummet melk for å danne ønsket fettinnhold på ulike melkevarianter.
- Homogenisering: At melk presses gjennom en smal dyse med høyt trykk. Dette reduserer størrelsen på fettkulene i melken, slik at fettet blir jevnt fordelt.
- Sopphyfe: Hyfer er celletråder som utgjør grunnvevet i en sopp, man kan se på dem som «røttene» til en sopp eller muggsopp.

ORDLISTE

skap, grønnsaker, frukt og bakevarer, forklarer Schrøder.

Det er flere måter å redusere matsvinn i eget hjem. Dersom man har noen rynkete grønnsaker i kjøleskapet, så er det mulig å gi dem nytt liv med å ha dem i et isbad. Da vil grønnsakene ta opp vann, og få sine gamle former. Det er også mulig å ha dem i gryteretter om det ikke lenger frister å spise dem rå.

– Et tips til dem som opplever at brødet blir dårlig før de får spist det, er å fryse ned halve brødet. Dersom man har tørt brød kan man fukte det og ha det en kort stund i ovnen, tipser Schrøder.

Brød består av stivelse, som er populær kost for både oss mennesker og mikroorganismer. Dersom man har fukt i brødet kan man over tid oppleve vekst av muggsopp. Når brødet er muggent er sjansen stor for at sporene er i resten av brødet, og at muggen vil ha produsert toksiner. Av den grunn bør muggent brød kastes.

Siste forbruksdag

Når en vare er merket med siste forbruksdag, er hovedregelen at den ikke er god etter. Varer som ofte er merket med siste forbruksdag er fisk, kjøttdeig, kylling og bearbeidet kjøtt. Det som er felles for disse er at alle er lett bedervelige.

En måte å kontrollere om kjøtt er trygt å spise, er å se om det lukter surt etter at kjøttstykket har hvilt på kjøkkenbenken. Dersom kjøttet har en slimete overflate og en tydelig sur lukt, er forråtnelsesprosessen av kjøttstykket i gang.

– Dersom man ikke klarer å bruke opp alt før utløpsdato, kan man fint fryse matvarer. Det er bare viktig at man ikke lar fryseboksen bli en bod, mener Schrøder.

Best før

Når et produkt er merket med best før, er best før perioden den tidsrammen der produsenten garanterer kvaliteten på produktet.

– Dersom et best før produkt er forbi datomerkingen, vil matvaren som regel være holdbar om man har oppbevart den rett, forteller matvitenskapelig rådgiver Ellen Kathrine Ulleberg ved Opplysningskontoret for Meieri-produkter.

En tommelfingerregel med oppbevaring av mat, er at man skal oppbevare det i kjøleskapet mellom 0-4 grader i en tett pakning. Når det kommer til meieriprodukter slik som melk, er det viktig at melken holdes nedkjølt etter åpning.

– Vi gjennomførte et eksperiment med hvor lenge man kunne drikke

melk etter åpning, og oppdaget at melken var helt fin å drikke selv etter å ha stått i kjøleskapet i 40 dager, forklarer Ulleberg.

Hvorfor holder melken lenge?

Holdbarheten til melken er et resultat av hvordan den bearbeides etter den kommer fra kuen. På gården overføres melken til store kjøletanker direkte etter melking. Fra gården fraktes melken til meieriet på en temperatur under 4 grader. Deretter kontrolleres melken for smak og for å sikre at det ikke er en høy mengde skadelige bakterier i melken. Når melken er kontrollert vil den gå gjennom separering, standardisering, og homogenisering. Til slutt vil melken bli pasteurisert, som er viktig med tanke på holdbarhet og mattrygghet.

– Vi har flere typer pasteurisering av melk, og vanligst er lavpasteurisering. Når vi lavpasteuriserer melken, varmer vi den opp til minimum 72 grader i 15 sekunder for å drepe mesteparten av bakteriene i melken. Derimot vil pasteurisering ved ultra høy temperatur (UHT) ta livet av alt i melken og sterilisere innholdet. Dette medfører også en anelse kokt smak, forteller Ulleberg.

I Norge er det forøvrig lavpasteurisering vi er vant med. Grunnen til

at vi pasteuriserer, er for å øke holdbarheten til melken med å ta livet av bakterier som forringer melken, samt ta livet av sykdomsfremkallende bakterier som kan finnes i melk. Sykdomsfremkallende bakterier som kan finnes i upasteurisert melk er: Campylobacter, Shigatoxin-produuserende Escherichia coli, Listeria og Staphylococcus aureus.

– Det er ikke slik at å drikke upasteurisert melk alltid vil gjøre deg syk, som regel vil det gå bra, men risikoen er større, og noen grupper i befolkningen er mer utsatt for å bli syke enn andre, poengterer Ulleberg.

Hvis du skal drikke upasteurisert melk, så bør du drikke den kort tid etter den kommer fra kuen. På den måten er sjansen mindre for at de skadelige bakteriene har fått blomstre til farlige konsentrasjoner.

MATSVINN: Schrøder forklarer at over halvparten av matsvinn per år stammer fra forbrukerne.
FOTO: Matvett

Ost og holdbarhet

Faste oster har lite vann i seg, noe som leder til at det er mindre sjanse for at uønskede organismer klarer å gro på osten. I tillegg til dette, så inneholder osten melkesyrebakterier, noe som kan hindre at osten blir kolonisert av andre bakterier.

– Ost kan få et grønnhvitt belegg på seg, som er mugg. Hvis man oppdager mugg på gulost, så kan man fint spise resten av osten, dersom man kutter vekk minst 1 cm fra der muggen opprinnelig var. Dette er for å bli kvitt sopphyfene fra muggsoppen, forklarer Ulleberg.

Muggsopp produserer toksiner, hvilket gjør det lurt å styre unna. Dersom man oppdager muggsopp på myke oster, så er det bare å kaste dem, ettersom sopphyfene mest sannsynlig har spredt seg gjennom hele osten.

– Dersom gulosten er uåpnet, så kan den være holdbar langt utover datomerkingen. Den blir egentlig bedre med tiden, så lenge den lagres rett, mener Ulleberg.

Et tips Ulleberg har til meieri-produkter som man ikke har fått brukt opp, men fremdeles ser bra ut etter best før datoen er passert, er å ha dem i vaffelrøre eller i bakst. Dette gjelder yoghurt, cottage cheese, crème fraîche og melk.

– Man kan fryse meieriprodukter, men dersom man fryser melk, så kan melke skille seg og bli kornete. Smaken kan også ha endret seg noe under frysing sammen med andre matvarer så det beste er nok å bruke den i matlagingen. Ha den i en vaffelrøre, det blir alltid godt, avslutter Ulleberg. **UD**

Potetpiroger

TEKST OG FOTO: Britta Benz

Fylte deiglommer finnes i utallige, uimotståelige retter fra hele kloden. Her er en oppskrift på den polske varianten.

Ingredienser

Deig:
300 gram hvetemel
1,5 dl vann
1 ss olje

Fyll:
4 store poteter, eller 6-7 små, gjerne av en melete sort
300 gram cottage cheese (¾ av et beger)
En halv løk

Tilbehør (kan sløyfes eller tilpasses):
En og en halv løk
Et beger kesam eller rømme
Surkål av sur type
2-3 ss smør eller margarin

Framgangsmåte:

1. Begynn med å skrelle potetene, del dem i biter og kok dem til de er møre.
2. Mens potetene koker, skjær opp en halv løk i små terninger og stek dem noen minutter med olje.
3. Hell av vannet på potetene og mos dem.
4. Sett den stekte løken og potetene til siden, og bland dem med cottage cheese.
5. Bland hvetemel, vann og olje til en deig, og elt i et par minutter.
6. Kjevle ut deigen. Den skal være ganske tynn, da den vil tykne under koking.
7. Bruk et glass til å lage rundinger i deigen, og skjær dem ut. Større rundinger er litt enklere å jobbe med. Husk at du også kan kjevle ut rundingene dersom de ikke er tynne nok. Elt deigrestene sammen, og gjenta utskjæringen.
8. Bruk en teskje til å legge fyll på midten av hver rounding. Tilpass mengden fyll til størrelsen (her finnes det ingen fasit, så det er bare å prøve seg fram).
9. Dypp en finger i et glass med vann, og fukt kanten av rundingen.
10. Brett sammen deigen, og press kantene godt igjen slik at deiglommen lukkes helt.
11. Når alle pirogene er ferdigbrettet, kok opp en kjele med vann og tilsett et par klyper salt. Varm samtidig opp en stekepanne, og tilsett litt olje eller smør.
12. Mens vannet kokes opp, skjær en og en halv løk i tynne strimler, og stek til de er brune.
13. Når vannet koker, senk pirogene ned i vannet. Dette må gjøres i flere runder, avhengig av hvor stor gryten din er. Pirogene skal kokes i 3-5 minutter. De er ferdige når de flyter til toppen av gryten.
14. Smelt to-tre spiseskjeer smør eller margarin i den stekte løken. Gjerne stek pirogene i et par minutter for en sprø skorpe.
15. Dander pirogene med løken, og server med surkål og kesam eller rømme.

Tips: For surkål, se etter kapusta kiszona eller sauerkraut i internasjonale matbutikker.

O OG RØDT KORT OG GULLBALL

Som fotballsupporter har man i en årrekke vært vitne til økende kommersialisering, og et vilt pengegalopp uten sidestykke, men denne uken har det gått til nye høyder. I det som minner mer om en korporativ omstrukturingsøvelse, valgte eierne til de ti største fotballklubbene i verden, samt Arsenal og Tottenham, å starte en eksklusiv liga. Der bare noen få heldige utvalgte skulle delta. Det skamløse argumentet fra Real Madrids president Florentino Perez, om at de største klubbene hadde tapt store inntekter under pandemien, er ingenting annet enn en hån mot alle som har sett sine lokale breddeidrettslag bli lagt ned. Om man sliter økonomisk, så kan man starte med å ikke betale Gareth Bale fem millioner kroner i uken, istedenfor å ødelegge prinsippene for ærlig konkurranse i idretten. Det å være på toppen av fotballpyramiden er et privilegium som man må gjøre seg fortjent til, og det fortjener ingenting annet enn et Rødt Kort. Helst enda mer.

Som den rake motsetning til den gjennomsnittlige fotballeieren, har man den gjennomsnittlige fotballsupporteren. Der fotballeiere er forutsigbare i sin jakt på mer rikdom, er fotballsupportere uforutsigbare og sjeldent klare for en saklig debatt, noe Liverpool fikk kjenne på. Foran portene til Elland Road i Leeds hadde nemlig fotballsupportere fra hele England samlet seg for å protestere mot de som har satt sine grådige klør i den røde delen av Merseyside. Protestene strakk seg lengre enn Leeds. Stadioner over hele England samlet lidenskapelige fans på sine egne barrikader. Budskapet ble hørt, og de griske eierne har siden trukket seg ut av den Europeiske Superligaen. I et øyeblikk hvor fotballen var på vei til å endres av noen få utvalgte, gikk fotballfans sammen og viste at det fortsatt er deres sport. Nå retter supporterne blodtørsten mot VM i Qatar og de korrupte lederne i FIFA. Fram til den tid får de nøye seg med denne utgavens gullball.

TEKST: Sportsredaksjonen

STICKS, SLIDES AND LACROSSE

– Man har det bildet av pappagutter med halvlangt hår og v-hals som drikker sjampanje – men det er jo ikke slik.

TEKST: Magnus Fjogstad og Roar Høiby Brakstad | FOTO: Kristian Marcelius Benum

En lys mandagskveld i midten av april står vi, to nysgjerrige sportsjournalister, klare til å teste lacrosse for første gang. I likhet med mange andre er vårt inntrykk av denne sporten preget av diverse fordommer og stereotypier, hvor bildet av en blærete guttegjeng er det mest framtrepende. Vi er derfor spente på mottakelsen når vi stiller opp i dødens dal ikledd slitte joggebukser og gamle hettegensere.

Men fordommene og stereotypiene blir, som alltid, fort knust av virkelighetens variasjoner og nyanser. For etter bare et par minutter kommer klubbens leder, Alexander Lindman,

rullende inn på skateboard i en bekleddning som er minst like frynsete som vår egen.

– Er dere klare for litt lacrosse? spør den langhårete østlendingen med et smil om munnen, før han forsvinner inn i en blå container for å hente fram nødvendig utstyr.

Uten noen tidligere erfaringer fra sporten vet vi ikke helt hva som venter oss, men det er med selvtillit og optimisme vi griper tak i de to håvliknende køllene Alexander henter fram. Hvor vanskelig kan det egentlig være? Er det ikke bare å løpe av gårde med ballen og kaste den i mål?

f.v I FARTA: Spillerne får sjeldent tid til en pust i bakken denne kvelden. STARTED FROM THE BOTTOM: Ole August Støle hadde aldri spilt Lacrosse da ble med for 3 år siden. TAKTIKK: Lacrosse krever bra motorikk, men óg taktisk kløkt. IMPONERENDE OPPTAK: Med høye opptakstall er det lett for leder Alexander Lindman å trekke på smilebåndene.

Fuller av iver og entusiasme springer vi ut på banen, hvor de andre spillerne allerede er godt i gang med å kaste den lille ballen elegant fram og tilbake. Vår naive optimisme blir imidlertid raskt erstattet av skam og frustrasjon og etter knappe ti minutter er det åpenbare blitt klinkende klart: Det er på sidelinjen vi hører hjemme.

Gull, sølv og nedrykk

Når vi må innse at vår egen utilstrekkelighet sender oss ut av banen kan vi i det minste trøste oss med at NTNUI-klubben lenge har vært et av landets ledende lacrosselag. Fra oppstarten i 2011 og fram til 2018 kan laget vise til hele tre sølvmedaljer og én gullmedalje fra det årlige norgesmesterskapet. De siste årene av lagets historie har derimot vært preget av motgang og frafall.

– I løpet av de fire siste årene har vi hatt et par opptak som svekket laget. For to år siden sluttet hele det gamle laget, slik at hele den originale førsterekka forsvant. Da rykket vi ned fra eliteserien til første divisjon, sier Lindman.

Nedrykket ser likevel ikke ut til å ha hatt noen særlig negativ innvirkning på interessen, for de to siste årene har pågangen vært større enn noen gang.

– Vi hadde et veldig bra opptak i fjor og vi hadde over 25 på trening. Så kom korona og en del falt av, men på årets opptak hadde vi rekordmange søkere. Jeg tror faktisk det var 85 som søkte, sier lederen med et smil.

Han tror mangel på sosial kontakt under pandemien er den viktigste årsaken til den voksende interessen, men ser heller ikke bort ifra at sportens særegenhet er en del av forklaringen.

– Jeg tror en viktig årsak er at lacrosse er en veldig kul idrett, selv om ikke så mange kjenner til den. Den er litt ukjent. Man har det bildet av pappaguttene med v-hals som drikker sjampanje og har halvlangt hår – men det er jo ikke slik.

Uansett hva som er årsaken, er det liten tvil om at flere trondheimsstudenter begynner å få opp øynene for den ukjente idretten.

Fra urfolk til studenter

Selv om NTNUI-klubben ikke er mer enn ti år gammel, strekker selve sportens historie seg tilbake til en tid da Amerika fremdeles ikke var oppdaget av Europeere. Lacrosse har nemlig sin opprinnelse blant nordamerikanske urfolk, hvor det ofte ble brukt som et verktøy for å løse stammekonflikter eller til krigsforberedelser. →

LACROSSE

Spillet ble etter hvert populært blant europeerne som ankom det store kontinentet, og i dag finnes det tusenvis av lacrossspillere spredt over hele verden. Her til lands har likevel ikke sporten fått ordentlig gjennomslag.

– Lacrossemiljøet i Norge er ikke særlig stort. Det er nesten utelukkende studenter og tidligere studenter som spiller, sier Lindman.

Det finnes få muligheter for å teste eller videreføre idretten utenfor universitetsmiljøet. Det kan være noe av forklaringen på sportens manglende popularitet. NTNUI-klubbens trener, Frikk Bakken, ser derfor positivt på at det nå opprettes flere uavhengige klubber.

– Det er primært et studentlag, men det begynner å komme et par andre lag. Det er positivt. De som er ferdige med å studere får et lag å bli med på, uten at de tar opp plasser på sitt gamle studentlag, sier Bakken.

Et sterkt fellesskap

Sporten er nesten utelukkende tilknyttet universiteter og høyskoler. Dermed har ytterst få erfaring med lacrosse når de

blir med på NTNUI-laget. Spillerne vi snakker med denne mandagskvelden trekker frem det som en av årsakene til at de begynte med idretten.

– Jeg kunne begynt med fotball eller håndball, men da vil man møte folk som er utrolig gode. På lacrosse starter alle på samme nivå, det var det som vekket interessen min, sier Ole August Støle.

Datateknologistudenten stilte til prøvespilling allerede sitt første studiesemester og har ikke sett seg tilbake siden. Som flere av de andre spillerne peker han på fellesskapet i laget som en av de viktigste faktorene for at han har dedikert nesten seks semestre til den dynamiske sporten.

– Det er først og fremst en bra gruppe. Før korona var det en gruppe som gjorde utrolig mye sosialt sammen. Sporten i seg selv er også utrolig morsom og treningene er alltid morsomme, sier Støle.

Støle får støtte fra lagkompis Olav Strand Ruud:

– Det er jævlige gøy da! Miljøet er bra og det er gøy at det er så tverrfaglig.

Lederen framhever hvor viktig det sosiale fellesskapet har vært for hans egen studietid.

– Det var det som reddet meg litt. Jeg trivdes ikke så godt på ingeniørstudiene og skiftet mellom ulike linjer, men lacrossen har alltid vært der. Jeg har alltid hatt en gjeng å gå til, sier Lindman.

Med oppmuntrende instruksjoner mellom spillere og løstsittende latter til halvgode vitser, er det enkelt for oss å se fellesskapet.

Kontaktsport i énmeterens tid

I løpet av de to timene vi har vært her denne mandagskvelden, har kulden og mørket senket seg over Dødens dal. På den flombelyste banen har spillerne gjennomført en rekke ulike pasnings- og bevegelsesøvelser, og er nå i gang med en avsluttende spillseanse.

Gjennom hele treningen har de vært ikledd kraftige hjelmer og annet beskyttelsesutstyr, uten at en eneste situasjon har krevd berøring eller nærkontakt. For en gjeng som er vant til kraftige dueller og kroppstaklinger, har det vært uvant å plutselig forholde seg til énmeteren på trening.

– Jeg liker godt det fysiske aspektet av spillet, at det er røft og har taklinger. Under korona får vi ikke være fysiske, så det er selvfølgelig litt annerledes, sier Vetle Thrane Øen.

Selv om den reduserte utgaven av idretten er langt fra optimal, er det mange som uttrykker glede for å i det hele tatt kunne kaste ball.

– Jeg gjorde det taktiske grepet å bytte til forsvar rett før korona. Den posisjonen er nesten hundre prosent fysisk. Det er kjedelig selvfølgelig, men man får kasta, løpt og spilt en del likevel, sier Ruud og fortsetter:

– Og det er det sosiale man møter opp for!

Idrettsgleden og det sosiale samværet har vært tydelig tilstede gjennom hele treningen. I det klokken blikker ti samles laget for et siste lacrosse-brøl før de takker for seg. Kalde og trøtte retter vi blikket hjemover, da vi plutselig hører en entusiastisk stemme bak oss.

– Vil dere bli med å øve litt på skudd, spør en smilende Ruud.

– Ellers takk, kontrer vi kjapt.

I denne idretten hører vi til på sidelinjen. **UD**

- Lacrosse er en lagsport med ti spillere på hvert lag, hvor målet er å bruke et balltre (crosse) til å kaste en ball flest mulig ganger inn i motstanderens mål. Taktisk kan spillet minne en del om ishockey, men banen er omtrent på størrelse med en fotballbane.
- For herrer er spillet svært fysisk og det brukes derfor beskyttelsesutstyr og hjelm. For kvinner er det forbudt med nærkontakt.
- Sporten er fremdeles mest utbredt på det nordamerikanske kontinentet, og er blant annet nasjonalsporten i Canada.
- I Norge finnes det 16 ulike lacrosseklubber og omtrent 1000 aktive spillere

Kilde: Store Norske Leksikon og Norges Amerikanske idretters Forbund.

Flyttetips #43

Hund og katt går ikke i samme eske.

Trenger du flyttehjelp?

Bestill på www.studbud.no eller ring oss på 45267156

Hvorfor lykkes vi med å få kvinner inn på mannsdominerte studier – men ikke omvendt?

Flere jenter velger nå tradisjonelt mannsdominerte studier, men trenden med å velge utradisjonelt ser ikke ut til å nå guttene.

TEKST: Ingeborg Hågensen | FOTO: Lukas Sampson Dodson

I det jeg ankommer Gløshaugen for å møte Bendik Støa, som studerer industriell kjemi og bioteknologi, slår koronarestriksjonene oss nok en gang i fleisen – NTNU har midlertidig stengt alle grupperom! Heldigvis har vi værgudene med oss og vi finner oss en benk ute, med det staselige Hovedbygget rett foran oss.

Flere jenter blant gutta på Gløshaugen

I forhold til de andre campusene i Trondheim, er Gløshaugen det campuset hvor det studerer flest gutter. NTNU har derfor en rekke prosjekter for å rekruttere flere jenter til å velge typiske ingeniør- og IT-fag, som for eksempel Jentedagen for jenter på videregående.

– Diversitet er bra uansett tenker jeg. Hvis det er noen grupper som er underrepresentert, er det fint å prøve å nå fram til dem også, sier Bendik.

Bendik er mer positiv til slike type arrangementer for å rekruttere flere

jenter, enn for eksempel kjønnspoeng. Men han synes at det var kjipt da han selv gikk på videregående, og det bare var jentene som fikk lov til å reise til Trondheim på Jentedagen for å lære mer om teknologistudiene.

Likevel tenker han at man må forskjellsbehandle litt for å få en mindre skjevfordeling mellom kjønnene.

– De tilbudene er for å skape interesse, men jeg var interessert allerede, så det er kanskje derfor jeg synes det var litt urettferdig, sier Bendik.

I motsetning til mange andre linjer på Gløshaugen er det blitt en overvekt av jenter på studiet til Bendik, men han er likevel positiv til at flere jenter velger utradisjonelt når det kommer til valg av studieretning.

– Før mente mange at jenter ikke skulle studere ingeniørfag. Men nå er vi faktisk kommet dit hvor det er 50-50. Ja, litt flere jenter til og med, det er bare bra. Det er best hvis folk føler de får velge det de helst vil, mener han.

Ingeniør og teknologifag er framtiden

Jeg møter Hedvig Skorge og Elise Raaen Bø på Gløshaugen. De har begge valgt en utradisjonell studieretning for jenter, og studerer ingeniørvitenskap og IKT, et studieprogram hvor det er en klar overvekt av gutter. I en stadig digitalisert verden blir teknologi- og ingeniørfag sett på som mer og mer relevant og det var nettopp dette som gjorde at Elise valgte denne studieretningen.

– Da jeg skulle søke høyere utdanning visste jeg ikke om jeg var interessert i data, men jeg antok at det var veien å gå. Det er lurt å kunne noe om, mener Elise.

For Elise kom interessen for data etter at hun hadde begynt på studiet, og hun tror også at det gode jentemiljøet er en stor grunn til at hun trives så godt. I linjeforeningen deres, Hybrida, har de en egen komité kun for jentene.

→

TRYGGE ANSIKTER: I jentekomiteen er det alltid noen å snakke med.

BRA MED MANGFOLD: Bendik synes det er positivt at flere jenter velger utradisjonelt når det kommer til valg av studieretning.

Der jobber de for å styrke jentemiljøet og både Elise og Hedvig er med i denne komiteen. I jentekomiteen arrangerer de flere arrangementer i løpet av året som kun er for jentene på studiet.

– Utenom korona så har vi i hvert fall ett arrangement i måneden som kun er for jentene. Det kan for eksempel være en lunsj eller grilling i parken. Det er egentlig for å ta vare på de jentene vi har. Bli litt kjent på tvers av trinn, sier jentene.

Det ble også arrangert en jentedag dagen før studiet startet, hvor jentekomiteen var til stede. Der fortalte komiteen litt om studiet og snakket litt med de som skulle begynne. Både Hedvig og Elise synes det er veldig greit at jentekomiteen blir spurt om å være med på jentedagen slik at de nye studentene har noen kjente fjes når studiet begynner.

– Da er vi kjente og trygge ansikt, sånn at når de begynner så kan de alltid snakke med noen i komiteen vår. Vi prøver å ikke være så skumle i hvert fall, sier Elise og ler.

– Det skal være sånn at du bare kan komme til oss hvis du plutselig ikke har noen å henge med en gang, legger hun til.

Tar vare på jentene på studiet

Hedvig synes selv det var godt å ha komiteen da hun skulle starte på studiet. Å flytte til en ny by kan være skummelt for mange, særlig om man skal begynne på et studieprogram hvor det ikke studerer så mange jenter fra før.

– Da jeg kom til Trondheim og ikke kjente noen, var det veldig godt å ha den komiteen. Da blir man kjent med

både eldre og yngre trinn, og du har alltid noen du kan snakke med, sier Hedvig.

Jentene forteller at de er et godt samhold på tvers av trinnene blant jentene på studiet, og de har fått flere tilbakemeldinger på at mange synes det er veldig trygt og hyggelig å ha jentekomiteen.

– Vi vil i hvert fall ikke at det skal være et dårlig miljø, at man sliter med å finne venner som gjør at folk eventuelt bytter studie. Vi tar rett og slett mer vare på de jentene som faktisk starter.

– Som gutt får man aldri høre at man kan studere sykepleie

Sykepleie er blant de studieprogrammene som har en stor overvekt av jenter, og jeg møter sykepleierstudent Sentoran Ratneswaran på Øya, som er campus for medisin og helsevitenskap. Sento forteller at det bare var tilfeldigheter som gjorde at valget falt på nettopp sykepleie.

– Jeg startet rett etter videregående på ingeniørinja, fordi jeg fikk fortalt at jeg kunne passe til det. Der innså jeg at jeg ville jobbe med mennesker og ikke maskiner, sier Sento.

Etter at Sento hadde sluttet på ingeniørstudiet var han involvert i en ulykke som gjorde at han tilbragte mye tid innom sykehuset og legekantoret. Det var først da han fikk øynene opp for sykepleieryrket og begynte å tenke over at sykepleierstudiet kunne være interessant.

– Som gutt tenker man aldri sykepleien. Det er ikke noe vi får høre noen gang, og jeg måtte selv tenke «oi

Antall søkere NTNU 2020

- På industriell kjemi og bioteknologi var det totalt 1088 søkere, hvor 667 av disse var kvinnelige søkere, og 421 var mannlige søkere.
- På ingeniørvitenskap og IKT på NTNU var det totalt 917 søkere. 300 av disse var kvinnelige søkere, og 617 var mannlige søkere.
- På sykepleie på NTNU var det totalt 5006 søkere. 4291 av disse var kvinnelige søkere, mens 715 var mannlige søkere.

Antall søkere NTNU 2021

- På industriell kjemi og bioteknologi var det totalt 1042 søkere. 656 var kvinnelige søkere, og 386 var mannlige søkere.
- På ingeniørvitenskap og IKT var det totalt 820 søkere. 276 var kvinnelige søkere og 544 var mannlige søkere.
- På sykepleien var det totalt 4388 søkere. 3781 var kvinnelige søkere og 607 var mannlige søkere.

Kilde: Samordna Opptak

POSITIV: Sento synes det er bra at Guttedagen viser hvor forskjellig sykepleieryrket kan være.

kanskje dette kunne ha funka» for at det skulle gå.

Han tenker ikke så mye over at studiet er så skjevfordelt når det kommer til kjønn. Det viktigste for Sento er at han har valgt en studieretning som han trives i, men til tross for at de er få gutter, har det ikke vært noe problem å finne seg venner på studiet.

– Du blir veldig godt kjent med de guttene som er her. Det er mange jenter her, og du finner garantert gode venner blant dem. Vennskap er ikke begrenset til kjønn, forteller han.

Mener kjønnspoeng er feil metode

Sento tror ikke at kjønnspoeng vil funke i lengden for å rekruttere flere gutter inn på sykepleierstudiet. Han tror det er en feil metode som kan få folk til å søke uten å egentlig ville bli sykepleier. Man burde heller fokusere på å vise fram flere sider ved yrket.

– Dette er et yrke som vektlegger empati. Hvis man bruker feil metode for å få folk til å søke, og som da dropper ut første eller andre året, er det liksom bortkasta igjen. Man kan kanskje heller vise fram flere sider enn bare det å stille med gamle, som er det første mange tenker, sier Sento.

Guttedagene er et rekrutteringsprosjekt i regi av NTNU. Her kan gutter som går siste året på videregående komme til Trondheim for å lære mer om studietilbudene innen helse- og sosialfag. Dette er noe Sento er veldig positiv til. På disse dagene har også han fått opp øynene opp for hvor mye forskjellig sykepleien kan være.

– De gangene vi har hatt guttedagen har det vært dritkult. Jeg har møtt et par gutter nå i år som har kommet inn, og de har fortalt at det var på grunn av disse dagene at de fikk øynene opp for helsestudiet.

I Trondheim har sykepleierstudiet nesten like høyt snitt som mange av ingeniørstudiene, men Sento tror ikke at det er fordi snittet er for høyt at gutter ikke søker sykepleien.

– Jeg tror problemet ligger i at de guttene med 54 studiepoeng heller søker på Gløshaugen eller andre plasser. For 54 er et høyt snitt, så jeg tror ikke ett kjønnspoeng kommer til å hjelpe noe særlig, mener Sento.

Samfunnskritiske sykepleiere får kun applaus

Mannsdominerte yrker har også tradisjonelt hatt høyere lønn og status. Det tror Sento er mye av grunnen til at menn sjeldnere velger typiske kvinne-dominerte studier.

– Sykepleierutdanninga er et kvinne-dominert yrke og dessverre så har det vært sånn at damer er mer beskjeden når det kommer til lønnsforhandlinger.

Under koronapandemien har sykepleierne fått veldig mye fokus i media, og det har kommet tydelig fram hvor samfunnskritiske sykepleierne faktisk er. Til tross for at yrket har fått mye positiv omtale i sosiale medier, har ikke den positive omtalen gjort noen særlig forskjell for sykepleierstudenten.

– Vi driver og snakker om hvor viktig sykepleierne er, men så får de ikke noe mer enn applaus klokken 18. Når vi ser hvordan vi behandler de viktige

sykepleierne, så kan det ikke friste noe mer for de guttene som kanskje er mer opptatt av lønn, sier Sento oppgitt.

Han tror at mange gutter har gal innstilling til sykepleieryrket. Selv mener han det er viktig å vise fram det studiet har å tilby. Han tror derfor arrangementer som guttedagene kan gi et bedre innblikk i hva sykepleien faktisk er og at det kan åpne øynene til mange.

– Et år hadde vi full simulering med en pasient som hadde vært i en sykkelulykke. Plutselig går pasienten i stans og vi fikk elevene på videregående til å begynne med hjerte-lunge-redning. Da får du puls, og jeg tror også mange sitter igjen og tenker «shit, sykepleien kan være kult, altså», avslutter Sento. **UD**

Vil du vinne NTH-ringene?

Alle som bestiller en NTH-ring før 1. mai er med i trekningen av en gratis NTH-ring!
Deltakelse regnes fra 1. januar

OLAV TRYGGVASONSGT 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLSVEEN.NO • TLF. 73 52 58 06

Har du erfaring med å selge seksuelle tjenester?

Vi på Nadheim Trondheim ønsker å utvikle tilbudet vårt. Vi vil derfor gjerne komme i kontakt med mennesker som selger eller har solgt seksuelle tjenester.

Ta gjerne kontakt med oss på telefon **458 77 819** for en uformell prat. Vi har taushetsplikt og du kan være anonym i møte med oss.

For mer informasjon, se kirkensbymisjon.no/nadheim-trondheim

Gratis penger, bedre velferd?

Det nærmer seg Stortingsvalg og en titt i enkelte partiprogram avslører et spennende begrep. **Borgerlønn**, hva er det og hva skal vi egentlig med det?

TEKST: Emeline Eirika Østmo og Telma Dagestad | ILLUSTRASJON: Jesper Hustad

BORGERLØNN

Borgerlønn er en garantert inntekt til alle medlemmer av et politisk fellesskap, for eksempel alle borgere i et land. I de aller fleste tilfeller er borgerlønn, i motsetning til andre velferdsytelser, betingelsesløs og ikke gjenstand for behovsprøving. At inntekten er stor nok til å leve av er som regel sentralt i borgerlønnsbegrepet.

Kilde: Store norske leksikon

– Vi som bor i et land som Norge med såpass god samfunnsøkonomi kan utrydde fattigdom, men det skorter på politisk vilje.

Dette sier Steinar Krokstad, professor i sosialmedisin på NTNU. Han jobber også deltid som psykiater og er tidligere allmennlege. Krokstad er opptatt av at samfunnet skal sikre en god økonomisk plattform for gode liv.

Det viktigste for Krokstad er spørsmålet om hvordan alle kan få en levelig inntekt slik at de kan være aktive borgere i samfunnet. Han mener det er viktig å slippe å måtte bevise sin fattigdom til Nav.

– Borgerlønn handler om å sikre alle en minimumsinntekt i Norge uten forpliktelser. Dette kan sikre en forutsigbar inntekt som det går an å leve et normalt liv med, sier Krokstad.

Han sier at det er mange som mener den fattige har skyld i fattigdom selv. Det er mange ulike grunner til at noen ikke kan jobbe, for eksempel dersom de har opplevd vanskeligheter.

Behovet for å ha en verdi og å bidra

En av bekymringene mange har når det kommer til borgerlønn er at folk ikke vil ha motivasjon til å jobbe. Dette mener Krokstad er feil. Han forklarer at «mattering» er et teorigrunnlag som viser at mennesker har to grunnleggende behov. Det ene behovet er å føle at vi har en verdi. Det andre er å føle at vi bidrar med noe verdifullt. Krokstad trekker da frem et eksempel om barn:

– Det beste for barns trivsel er å gi dem oppgaver og la dem være med på å lage noe. Dette gjør at de blomstrer.

Dette illustrerer det grunnleggende behovet mennesket har for å være nyttig.

– Det er ingen som vil sitte i sofaen og være uvirksom dersom de har et alternativ der de føler de kan bidra, konstaterer Krokstad.

Han tror at dersom mer fritid hadde blitt resultatet ville det fortsatt være et stort engasjement i samfunnet, nettopp

på grunn av det grunnleggende behovet man har for å bidra.

Utfordringer og finansiering

Krokstad legger ikke skjul på at det er utfordringer med borgerlønn, men han mener den største utfordringen er hvordan det skal innføres og utformes på en hensiktsmessig måte.

Finansieringen er også en problemstilling. Her mener Krokstad at borgerlønn kan finansieres ved å bruke midlene som nå brukes på NAV som for eksempel sosial stønad. Han tror også det vil spares penger som følge av mindre byråkrati.

– Det å øke den progressive beskatningen og skattlegge de rikeste mer, vil også kunne være aktuelt for finansiering.

Han forteller at mange ser på trygdestønader og sykepenger som utgifter. Dette mener han er feil syn på saken og at det heller må ses som en investering. Dette er fordi flere undersøkelser viser at de fleste bruker pengene fornuftig. →

VIKTIG: Professor Steinar Krokstad mener at samfunnet skal sikre en god økonomisk plattform for gode liv.
FOTO: Privat

Vil at folk skal jobbe mindre

Miljøpartiet de grønne (MDG) er blant partiene som ønsker å teste ut borgerlønn. Styreleder i Grønn Ungdom Trøndelag, Norunn Krokeide, og styremedlem Christopher Hermansen, forklarer hvorfor.

– Endringer i arbeidsmarkedet gjør det nødvendig å skattlegge og lønne litt annerledes i framtiden, forteller Krokeide.

MDG ønsker at folk skal jobbe mindre og leve mer. Hermansen mener da at en statlig utbetaling til alle borgere uten forbehold kan være en god løsning.

– Det har blitt gjennomført flere prosjekter i land som for eksempel Brasil, Canada, Kenya, India og Finland. Prosjektet i Finland viste en klar forbedring i psykisk helse. Folk ble rett og slett lykkeligere, forklarer Hermansen.

Mindre forbruk, mer lykke

Lykke er en kjerneverdi for MDG og Grønn Ungdom. Dersom borgerlønn kan skape mer av dette er det svært positivt.

– Hovedformålet med politikken er å skape gode liv for folk. I Norge i dag er det mange som kjenner på stress, tidsklemma og et jag på jobb og skole. Dette bidrar ikke til god livskvalitet. Vi bør gi folk muligheten til å ta ut økt effektivitet i mer fritid, fremfor økt forbruk, forteller Krokeide.

Krokeide mener økt konsum for lengst har sluttet å ha en sammenheng med at vi får bedre liv. Forbruksvekst er heller ikke forenlig med et bærekraftig samfunn.

– Prosjektet til MDG er at vi skal leve miljøvennlig. Forbrukersamfunnet er ikke i tråd med et slikt mål, poengterer Hermansen.

Håpet er at borgerlønn skal hjelpe dem som står uten arbeid, og som er avhengig av et trygdesystem fullt av krav og byråkrati. Ubetinget lønn gir økonomisk trygghet, og større frihet

til å prøve seg frem i arbeidslivet uten å risikere å miste støtte.

Ønsker pilotprosjekt

– Det er mye vi ikke vet. Miljøpartiet de grønne har den innstillingen at man må teste borgerlønn før man kan avgjøre hvordan det vil fungere. Foreløpig er det ikke testet nok, sier Hermansen.

Mange spørsmål er med andre ord ubesvarte med tanke på hvordan en ubetinget offentlig lønn vil slå ut.

– Vi ønsker først å utrede ulike modeller, og deretter gjennomføre prøveprosjekter, forteller Krokeide.

Hun mener borgerlønn er testet i for liten skala, men tror likevel vi kan være

LYKKELIG: Grønn Ungdom Trøndelag mener at borgerlønn kan føre til økt frihet og lykke for borgerne
FOTO: Privat

TIDSKLEMMMA: Hovedformålet med politikken er å skape gode liv for folk. I Norge i dag er det mange som kjenner på stress, tidsklemma og et jag på jobb og skole, forteller Krokeide.
FOTO: Otto Barsten Johnsen

ganske sikre på enkelte konsekvenser av et slikt system. Økonomisk trygghet gjør det lettere å prøve seg på nye yrker eller ta en utdanning man ellers ikke ville turt å ta.

– Et viktig poeng er at borgerlønn senker terskelen for alle de initiativene

man ellers ikke ville gjennomført. Grundere og folk som gjerne vil skape noe selv får muligheten til å gjøre dette, uten å løpe noen økonomisk risiko.

Bedre psykisk helse

Et sentralt spørsmål er hvordan arbeidsmarkedet vil endre seg dersom borgerlønn blir innført. Hermansen mener det ikke ser ut til at folk vil slutte å jobbe, selv med ubetinget inntekt.

– I tidligere prosjekter har vi ikke sett noe som tyder på at folk jobber mindre. Det man ser er derimot at folk føler seg tryggere og stresser mindre. De får mulighet til å drive med aktiviteter de ellers ikke ville gjort.

Økonomisk trygghet kan dermed skape bedre psykisk helse blant befolkningen, påpeker Hermansen.

– Hovedgrunnlaget vårt for borgerlønn handler om at ingen skal ha behov som ikke fylles. Vi ønsker ikke at noen skal leve på randen av gjeld eller lignende.

Krokeide trekker også fram at lønnet arbeid ikke er det eneste viktige arbeidet som gjøres.

– Det er en del arbeidsoppgaver i dag som ikke teller som arbeid, men som likevel er verdifullt. For eksempel å ta vare på familie, ta vare på eldre og dagnadsarbeid. Det å frigjøre mer tid til slike ting er bra.

Meningsfullt med jobb

Krokeide påpeker imidlertid at det er viktig at folk har en jobb å gå til.

– Det er meningsfullt for folk å jobbe. De aller fleste jobber fordi de føler at de bidrar, og de tar del i et sosialt fellesskap. Å jobbe er et gode for dem. Det kan hende noen slutter å jobbe dersom de får borgerlønn, men jeg tror ikke det vil gjelde veldig mange.

Dersom folk likevel skulle jobbe mindre over tid er det heller ikke slik at det bør betraktes som et onde. Tvert imot er det et mål at folk skal jobbe mindre, mener Hermansen. Han peker på at arbeiderbevegelsen i mange år har snakket om seks timers arbeidsdag.

– Borgerlønn kan gi trygghet, frihet og lykkeligere liv. Det er en fantastisk idé, nå må vi jobbe for at det er politisk vilje til å prøve det ut, avslutter Krokeide. **UD**

→

6 PÅ GATA OM BORGERLØNN:

- 1. Vet du hva borgerlønn er?
- 2. Hva synes du om det?
- 3. Ville du jobbet i tillegg dersom borgerlønn ble innført?
- 4. Har du valgt nåværende utdanning med hensyn til lønn?
- 5. Hva ville du gjort mer av om du fikk mer tid?

FOTO: Otto Barsten Johnsen

Sverre Wiedswang og Carl Christian Modum
Industriell økonomi og teknologiledelse

- 1. Det er vel at du får betalt selv om du ikke jobber.
- 2. Det gjør det kanskje lettere å ikke ha en jobb. Det er jo mye positivt ved å ha en jobb, ikke bare pengene, men også det sosiale og å ha noe meningsfylt.
- 3. Ja.
- 4. Både og. Vi går jo et krevende studie, så vi hadde ikke valgt det om det ikke var spennende.
- 5. Det er to arbeidsnarkomane som står her, så antageligvis jobb.

Viktor Akse
Entreprenørskolen

- 1. Ja.
- 2. Det kommer an på hvor mye lønn det er snakk om. Jeg tenker det er et interessant og spennende konsept, men om det funker vet jeg ikke. Støtter absolutt å prøve det ut.
- 3. Ja, jeg må drive med noe.
- 4. Nei, penger var ingen motivasjon. Poenget er å skape en endring i samfunnet.
- 5. Jeg hadde nok brukt tiden på å jobbe, og brukt mer penger på restaurant.

Margrethe Gaardløs
Doktorgradstipendiat i bioteknologi

- 1. Ja, man får lønn selv om man ikke jobber.
- 2. Jeg tenker at det kan være litt spennende å prøve. Det er vel ikke blitt prøvd så mye ennå, så helt intuitivt er jeg positiv.
- 3. Ja, definitivt. Jeg tror jeg hadde kjedet meg veldig hvis jeg ikke hadde jobbet. Men med borgerlønn har man mer frihet til å være litt vågal, og prøve ut noe som er litt risikabelt.
- 4. Jeg var mest motivert av interesse.
- 5. Jeg ville sikkert utviklet interesser som jeg ikke umiddelbart kan tjene penger på, og lært meg nye ting.

Kristoffer Møvik
Kybernetikk og robotikk

- 1. Ja. Alle borgere får en minimumslønn.
- 2. I fremtiden vil det kanskje være lurt. Dersom roboter gjør mer av arbeidet og menneskeskapt arbeidskraft ikke er verdt så mye, da kan det hende det blir nødvendig.
- 3. Ja, definitivt. Jeg ville nok blitt gal av å sitte hjemme og bare se på TV. Jeg tror folk liker å jobbe mer enn det de liker å innrømme.
- 4. Ja, litt kanskje. Det er jo en bonus, men det er viktig med interesse også.
- 5. Kanskje jobbet med noe annet. Jobbet med egne prosjekter eller veldedighet.

Kristin Ø. Madsen og Sunniva Vold
Industriell kjemi og bioteknologi

- 1. Nei.
- 2. Jeg tenker det er to store problemer, sier Sunniva Vold. Det ene er motivasjonen til å arbeide og det andre er hvor pengene skal komme fra. Jeg tror det hadde skapt mer problemer enn goder, supplerer Madsen.
- 3. Ja, det tror jeg, sier Vold. Det kommer litt ann på, sier Madsen, men jeg ville nok hatt mer penger enn borgerlønnen.
- 4. Nei, da hadde vi nok heller studert finans eller noe slikt, sier Vold. Det er en motivasjon å vite at jeg kan tjene nok penger til å leve det livet jeg vil leve, men jeg har selvfølgelig en interesse for det i tillegg, sier Madsen.
- 5. Jeg ville kanskje reist, sier Madsen. Jeg hadde blitt litt gal av å bare loke rundt, sier Vold. Da måtte jeg funnet noe å oppholde hjernen med, kanskje lært meg fransk.

Ingrid Dahl Nilsen
Arkitektur

- 1. Jeg har hørt om det, så vidt.
- 2. Jeg vet ikke om vi er rause nok til å ha et system som fungerer slik. De som jobber vil kanskje føle at de betaler en borgerlønn til dem som ikke jobber. Men i den perfekte verden så hadde det vært veldig trygt da.
- 3. Det kommer litt an på hvor høy borgerlønnen er, men i utgangspunktet ja.
- 4. Nei, det har jeg ikke. Det eneste negative med denne utdannelsen er at det er vanskelig å få seg jobb. Men jeg gjør det likevel, for jeg synes det er givende.
- 5. Jeg hadde hatt lyst til å være mer ute, gått tur og danset. Men realistisk sett så hadde jeg sikkert bare øvd meg mer på photoshop og andre ferdigheter jeg trenger på studiet.

NATTMAT OM DAGEN: Pølser i parken

Er alt stengt? Ingenting lov?
Ta en uforpliktende tur i parken
og smil pent til politiet.

TEKST OG FOTO: Le Dog, Oignon Frit og Dijon | ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

Pølsefest?

Mannen bak kassaapparatet, som nettopp har skannet 70 lomper for Le Dog, gliser vittig. Le Dog nikker:

- Pølsefest.

En lykkelig sennepsgutt

I en annen del av sentrum står Oigon Frit og Dijon. Trøndernes nasjonal-helligdom, Rema, har tilbud på pølser. Denne mandagen skal pølsketerene gjøre sin ellefte anmeldelse, før eksamenstida og sommerferien tar knekken på bartebyen. Dijon fyller Oignon Frits stadig mer nedlessede armer med flere pølsepakker.

- Jeg har ikke vært borti så mange pølser siden UKA-19, sier en andpusten Oignon Frit og fortsetter:
- Gå og se om du finner dijon, Dijon.

Dijon lyser opp ved dressinghylla.

Han velger det største dijon-glasset han finner og gir det en god klem.

- Det hadde vært hyggelig å dele dette øyeblikket med flere venner, sukker han og lar dijon-glasset henge mot bakken som et slapt 17. mai-flagg.

Oignon Frit lyser opp.

- Det har jeg allerede tenkt på! Derfor sendte jeg e-post til noen venner...

Kohorten ankommer

Vel framme på Skansen har et barbeint kjærestepar okkupert bålpannen med et par tomflasker og en betydelig mengde røyk, men ingen ild. Pølsketerene står et øyeblikk og lurar på hva de skal gjøre nå som pølsefesten er truet av manglende grill.

- Den sterkestes rett, mumler Le Dog bistert idet han går mot turtelduene, pølsespydet høyt hevet. Før han rekker å spytte et *en garde* og kreve sin rett, roper Oignon Frit:

- Det er en ledig bålpanne der borte ved broa!

Idet de tre pølsschmekerne skal til å ta beina fatt for å kapre helligdommen, hører de noe i det fjerne.

- Pølsketerer! Vent på oss, roper en liten gruppe som kommer nedover fra busstoppet.

Det er de første av Oignon Frits venner som ankommer. Pølsketerene gliser fett tilbake til dem og lar dem følge etter i samlet flokk.

- Vi kan ha invitert noen venner vi også, sier Dijon med et kjapt blick på Le Dog.

Etter en stund har en betydelig kohort møtt opp og spredt seg utover gressplen.

Pølser og politi

Grillingen begynner, godt hjulpet av Le Dogs tennvæske, som dufter herlig av sommer. Han vurderer faktisk å bruke den på pølsa som dressing, men slår

tanken fra seg. I stedet forsyner han seg grådig av dijonen Dijon har tatt med.

Oignon Frit tar etter mye overtalelse en knert dijon på pølsa si. Hun prøver en bit og rynker på nesa.

- Æsj, dette er kjempeekkelt. Jeg holder meg til løk.

En politibil flyter ubemerket forbi pølsketerene og stanser ved grillen. Oignon Frit ser pølsefesten passere i revy, men holder maska.

- Det viktigste med å være en pølsketer er å ta gode gruppebilder, hveser hun til de to andre mellom tennene.

De holder pusten mens lovens lange arm teller over antallet festdeltakere med sin lange finger. Le Dog skal akkurat til å begynne å plystre i skjødesløs opposisjon idet politiet tydeligvis har sett seg fornøyd, ruller opp vinduet og kjører videre.

Og solen går sin gang

Sola har gått ned og det begynner å bli kaldere i lufta. Pølsketerene og vennene deres har visst alle sammen spist for mange pølser. Piffen går ut av noen, som drar hjem, men de tre sterkeste holder koken.

- Det er jo nå festen begynner, sier Le Dog.

- Det er nå vi skulle grilla, istemmer Dijon.

- Festen er ikke over, det er pølse igjen, kommenterer Oignon Frit. Hun fortsetter engasjert:

- Kanskje vi om noen år kommer til å tenke tilbake på dette øyeblikket med en sår nostalgi, med en følelse av at vi ikke satte nok pris på de små stundene. Kanskje vi kommer til å innse at disse pølsetestene, disse kveldene, disse minnene – at de var selve livet?

- Kanskje, svarer Dijon drømmende. Han skuer ut over den skumrende horisonten, der fjellene bare er et mørkere mørke i mørket, der noe paradisisk grønt så vidt har begynt å bevege seg over himmelen.

Le Dog sluker den siste forkullede pølsa på grillen, hoster opp en liten sky av sot og slenger seg på:

- Kanskje. Men antagelig ikke.

PØLSEDOMMEN

Atmosfære: Lite slår friluft, venner og tennvæskeduft.

Smak: Enkle grillpølser.

Utvalg: Utsolgt, utsolgt, utsolgt. Men dijonsennep er det av en eller annen grunn alltid masse igjen av.

Service: Selvbetjening er velbetjening.

Totalopplevelse: En fin finale. Vi festet oss gjennom grillproblemer og besøk av onkel Blå, men Trondheims kalde vårnatt ble for meget for oss.

Metthetsfølelse: Gi en venn en pølse og hun er mett for en dag. Gi henne 80 pølser og hun blir overmett.

Anbefales for: Sosiale dyr

Klientell: Folk, fe og måker.

Høydepunkt: Hele greia var jo ganske herlig da.

Nedtur: Politiet.

Fluefiskets fascinerende verden

Britiske herremenn i tweed er byttet ut med danderte hipstere fra Grünerløkka. Fluefiske har alltid handlet om å fange fisk, men mest om alt annet.

TEKST OG FOTO: Martin Tilrem

I 1653 skrev den engelske forfatteren Izaak Walton boka *The Compleat Angler*. Det var startskuddet på en lang rekke med litterære bidrag rundt det som fra utsiden kan virke ganske meningsløst. Nemlig fluefiske.

– Grunnen til at det er skrevet såpass mye fluefiskelitteratur, er jo at det var en overklasseaktivitet i England, sier Lars Lenth over telefon.

Han er forfatter og fluefisker, senest aktuell med romanen *Norske Tilstander* fra 2020. På slutten av 90- og starten av 2000-tallet var han hyppig sett på NRK med makker Bård Tufte Johansen i programmet *På fisketur med Bård og Lars*.

– En del overklassesønner fisket mye med flue. De hadde jo anledning til å bruke tid på det de hadde mest lyst til. Men da hadde de også et stort behov for å forklare hvorfor, sier Lenth.

Han har selv skrevet flere bøker om fluefiske.

– Når jeg skriver om fluefiske, føyer jeg meg inn i en lang tradisjon av folk som føler et stort behov for å forklare hvorfor de kaster bort livene sine på noe så tilsynelatende smått og trivielt.

Passe Bohemsk og meningsløst

Lenth er ikke sikker på akkurat hvorfor fluefiske ser ut til å tiltrekke seg en stor andel kreative mennesker. Men han tviler ikke på at verdenen rundt fluefiske er stor nok til at kunstnere får plass til å være kunstneriske.

– Det er jo passe bohemsk. Det er passe meningsløst. Det er litt skakt og rart, og hvis du er kunstner kan du gjøre det på din egen måte.

På den måten skiller fluefiske seg fra hobbyer som langrenn eller jogging.

HEMMELIG: Lars Lenth mener noe av spenningen knyttet til fluefiske er de hemmelige plassene man fisker. FOTO: Agnete Brun.

– Fluefiske er så mye rart. Det er en blanding av natur og kultur. Det er et stort spekter. Det er ikke så lett å være bohem når du løper eller går langrenn, sier Lenth.

Verden rundt fluefiske kan virke mye større enn i andre fritidssysler. Det er mer enn selve fisket. Lenth forklarer at det handler om spillet rundt, som for eksempel hemmeligheter om hvilke vann man fisker i.

– Hemmeligheter rundt plassene man fisker, det er et spill i seg selv. Det er spennende. Samtidig har man ikke noen hemmelig golfbane, sier han og ler.

Snev av elitisme

Håvard Stubø er musiker og har studert utøvende jazz ved NTNU. Han er ikke i tvil om at det fortsatt finnes elitistiske aspekter ved fluefiske, til tross for at vi er langt forbi tiden hvor hobbyen var forbeholdt overklassesønner fra England.

– Det tror jeg nok ligger i korta. Voksne menn som går rundt i naturen og vifter rundt med noe sportsgymnastikkgreier, for så å gråte når fisken slipper. Sånn er det bare eliten som holder på, sier han.

Han mener vi nordmenn på mange måter har tatt over overklassesønnenes posisjon.

– Vi har en enorm frihet. Vi er nesten som den engelske overklassen hele gjengen. Det er jo noe av det som er fantastisk med det samfunnet vi har, at vi har anledning til å dyrke sånne interesser.

FRIHET: Nordmenn har god tid til å dyrke særinteresser, ifølge Stubø.

Lenth tror også det kan finnes elitistiske elementer ved fluefiske, spesielt når det kommer til laksefiske. Likevel er det ikke bare overklassen som driver med det.

– I laksefiske er det fortsatt litt underklasse-overklasse dynamikk fordi de mest kjente elvene er så jævlig dyre. Med ørretfiske er det stort sett ikke det, sier Lenth.

Kan virke meningsløst

– Det som gjør det endeløst fascinerende er at du kan se ut som en gud den ene dagen og en klovn den andre. Du tror du har knekt universets kode, fordi du fikk masse fisk, sier Stubø.

Han påpeker at verden rundt fluefiske er stor og noe uforståelig. Til

tross for at selve fisket er basert på mye rasjonalitet, ender man ofte opp med å basere seg på overtro.

– Mange fluefiskere har masse overtro. Det grenser til hedensk religion. Du skal ikke være mange dager på fisketur før du ofrer en skvett whiskey til elva, sier Stubø og ler.

Lenth legger ikke skjul på at det meningsløse aspektet ved fluefiske gjør det enda morsommere å holde på med. Det er eksempelvis vanlig praksis for mange fluefiskere å slippe ut fisken igjen.

– Det at man setter ut fisken igjen gjør at hele greia virker passe meningsløst for folk utenfor. Det liker man. Det er jo fint å bli sett på som eksentrisk, avslutter Lenth. **UD**

Fra alminnelig student til hovedrolle

– Det gir meg en frihetsfølelse å stå på scenen og være omringet av musikken, sier Rådebank-skuespiller Natalie Bjerke Roland.

TEKST: Beriwan Sirin Kesen | FOTO: Lukas Sampson Dodson

Vi møter Natalie Bjerke Roland i foajeen ved Trøndelag Teater, der hun nå er ansatt. Selv om det er varmt ute og vårsola blander oss, hindrer ikke det samtalen vår.

Norsk publikum ble kjent med Roland da hun spilte i den populære NRK-serien *Rådebank*, men dette er ikke det eneste vi kjenner henne fra. Roland har også vært med i *Nøtteknekkeren*, *Tordenskjold* – *alle tiders trønder* og *Den hemmelige hagen*. Hun er nå aktuell i den storslåtte rockeoperaen *Jesus Christ Superstar* ved Trøndelag Teater.

– Da jeg studerte tenkte jeg mye på hvordan det skulle gå med jobb. Det lå selvfølgelig en frykt der, innrømmer hun.

Gjennombruddet

Roland vokste opp i Porsgrunn, hvor hun bodde med moren og søsteren sin. Faren, som kommer fra USA og som tidligere bodde i San Francisco, besøkte hun ofte i barndommen.

7 kjappe

- **Favorittfilm:** Jeg er veldig glad i Disney-filmer, så jeg sier *Løvenes konge*.
- **Kjendiscrush:** Harry Styles.
- **Musikk du hører på:** Jeg vokste opp med å høre på Stevie Wonder. For tiden hører jeg på *Superstition*.
- **Favorittby:** Jeg elsker San Francisco, helt klart!
- **Skuespiller du ser opp til:** Viola Davis.
- **Favorittmatrett:** Det må vel bli pizza. Hvem liker vel ikke det?
- **Et språk du synes høres smigrende ut?** Det må være dansk!

Som barn var hun veldig aktiv – hun spilte blant annet fotball og var med i barnekor. Roland debuterte tidlig som skuespiller. Allerede som syvåring begynte hun med improvisasjonslek og da hun var ni år gammel var hun med i et amatørteater.

– Jeg hadde det det innmari gøy da jeg fikk lov til å være med på å lage rekvisitter og scenografi. For å være med trengte man bare engasjement. Du kan vel si at jeg *peaket* da jeg fikk min store rolle som Annie i en alder av elleve, forteller Roland humoristisk.

Da hun skulle søke linje på videregående derimot, sto hun ved et veiskille.

– Hvilken vei skal jeg gå nå og skal jeg satse på musikk eller drama?

Valget endte til slutt opp på drama-linja i Skien. Etter videregående der, tok hun i 2018 en bachelorgrad i musikkteater ved Høyskolen Kristiania. Deretter gikk veien videre til Trondheim for å jobbe ved Trøndelag Teater.

Utdanningen innenfor musikkteaterfaget har brakt med verdifull erfaring. I voksen alder innså skuespilleren at det er mulig å kombinere lidenskapen for både sang, musikk og drama i et yrke.

– Det er nok der min styrke ligger, å ha denne kombinasjonen. Jeg elsker å være midt i musikken på scenen og følelsen av at man er omringet av den er helt fantastisk.

Krever pågangsmot å bli skuespiller

Roland er tilfreds og takknemlig for mulighetene som har bydd seg hittil. Da hun studerte i Oslo var hun med i oppsetningen av musikalen *Hair* på Oslo Nye Teater. Musikken vekket en liten drøm i henne. Skuespilleren inspireres av det hun holder på med og liker å utforske sjangeren i den

Natalie Bjerke Roland

Kjent fra: *Rådebank*
Aktuell med: *Jesus Christ Superstar*
Alder: 24 år
Fra: Porsgrunn
Utdannelse: Bachelor i musikkteater ved Høyskolen Kristiania

perioden hun er i, enten om det er en serie eller musikal.

– Musikalene *Hair* og *Hamilton* er vel kanskje mine favoritter. *Hamilton* mest fordi den har fokus på et mangfoldig ensemble, men også på grunn av sjangeren og stilen. Jeg liker oppsetninger hvor man blander sjangere.

Roland tenker at man ikke skal gi seg hvis man har en drøm om å bli skuespiller. Det er nemlig ikke for seint å snu hvis man egentlig vil drive med noe annet. Det er mulig å skape sin egen arbeidsplass.

– Produser dine egne tekster og ta kontakt med produsenter og regissører. Det er viktig å utforske nettverket rundt deg.

Drømmen om Broadway

I musikalen *Jesus Christ Superstar* har Roland rollen som én av tre «Soul Girls». Forestillingen har et konsertuttrykk over seg. Skuespillerne ses på som korister, og er både i og utenfor handlingen gjennom de ulike scenene. De fungerer som en slags publikumskontakt.

– Det er spennende og lærerikt å få være en del av en såpass storslått produksjon. Å jobbe med slike profesjonelle utøvere er inspirerende.

Samtidig er hun reserveskuespiller for Silje Lundblad som spiller Maria Magdalena.

Også Roland har blitt påvirket av pandemien. Hun kan ikke klage, men legger ikke skjul på at hun kjeder seg ganske lett. Hun foretrekker helst at timeplanen er være fylt opp med ting som skal skje hele tiden. Likevel har hun fått et par muligheter under pandemien som ikke hadde vært mulig å gjennomføre under normale omstendigheter.

– Til tross for dette har jeg funnet en løsning. Nå har jeg faktisk begynt å strikke på fritiden, forteller Bjerke smilende.

– Hvor ser du deg selv om fem år?
Stillhet dominerer i noen knappe sekunder.

– Jeg håper jeg holder på med det jeg gjør nå, altså jobber med teater, events og konserter. Variasjon er viktig for meg og jeg trives med utfordringer. En drøm hadde vært å prøve seg på audition til en West End- eller Broadway-oppsetning. **UD**

Millenniumsrommet

Fra Lene Marlin til Astrid S, Napster til Spotify og Idol til Stjerneekamp – i Millenniumsrommet tar vi deg med på en reise i teknologien, kulturen og den norske spillelista fra de siste 20 årene.

MUSEENE I SØR-TRØNDELAG

Utdelingen er åpent med støtte fra

Anmeldelse:

Nobelprisvinner Kazuo Ishiguro tilbake med ny roman

Kazuo Ishiguro vant i 2017 Nobelprisen i litteratur. Fire år senere er han endelig tilbake med en rolig roman om kunstig intelligens og menneskeheten.

TEKST: Emilie Portås Anderssen | FOTO: Faber

Kazuo Ishiguro,
Klara and the Sun (2021)
Faber, 307 sider

Klara er en «Artificial Friend», ment for å gjøre et barn mindre ensom i oppveksten. Vi møter Klara for første gang mens hun fortsatt er i butikken. Her lærer vi to ting om henne: Hun drives av solkraft og ser derfor på solen som noe helt spesielt. I tillegg skilles hun fra alle de andre modellene i butikken fordi hun er eksepsjonelt god til å observere mennesker og forstå deres følelser.

Videre følger vi Klara og forholdet hun skaper med barnet som velger henne og de andre menneskene hun møter gjennom livet sitt. Leseren blir møtt med et nytt og spennende perspektiv på verden og spørsmål knyttet til ensomhet og kjærlighet.

Å følge kunstig intelligens er en ny opplevelse for meg som leser, og ga et spennende og nyansert blikk på verden rundt Klara. Klara stiller mange spørsmål om hva som driver et menneske og hvordan ensomhet oppleves, noe som gjør at leseren også kan reflektere sammen med henne. Ishiguro skriver i tillegg på en måte som viser hvordan Klara har en dyp forståelse for menneskene rundt seg. Samtidig er hun veldig naiv når det kommer til hvordan verden fungerer, da alt hun vet har kommet av å observere gaten utenfor butikken. Dette gir en tankevekkende nyanse til fortellerstemmen og gir ekstra dybde til Klara som karakter.

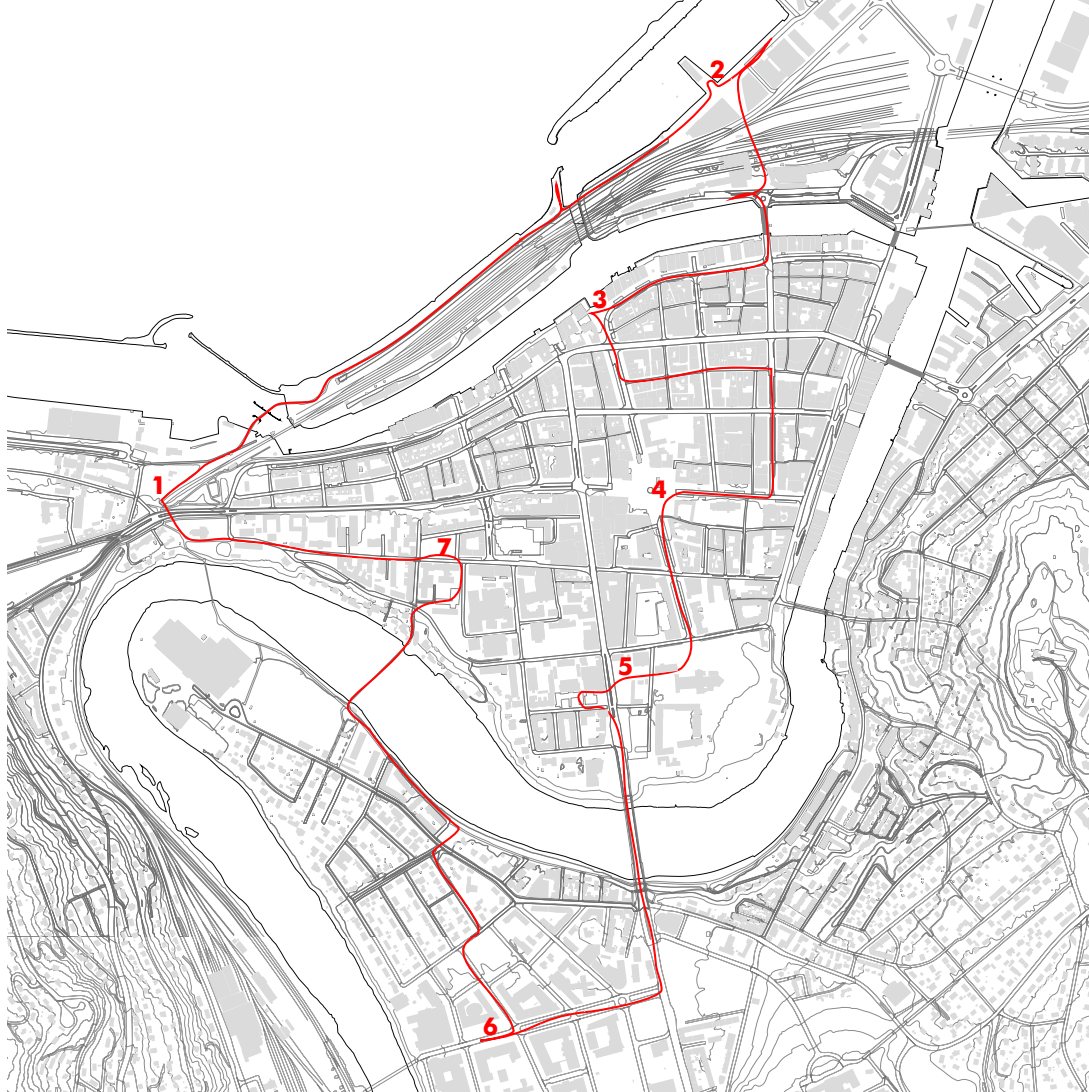
Et annet interessant aspekt er Klaras forhold til solen. Gjennom historien lærer vi at Klara tror at solen er en ekte person, som hun tilber nærmest som en gud. Dette gir ekstra dimensjoner

til karakteren og gir spillerom for noen elementer av magisk realisme i romanen.

Flere av Ishiguros typiske trekk er også å finne i denne romanen. Handlingen foregår i et nært futuristisk samfunn og fokuset legges på den emosjonelle drivkraften. Det er lite man kan kritisere når det kommer til skrivestilen til forfatteren.

Romanen er utrolig godt skrevet og man kan klart se for seg alle stedene man blir tatt med gjennom historien i dette futuristiske samfunnet. Fortellingen går veldig rolig for seg, men det er ikke nødvendigvis negativt når det kommer til denne historien. Hovedfokuset er absolutt på Klara og hennes forståelse av menneskeheten – en varm historie mange vil sette pris på.

Les flere anmeldelser på underdusken.no

Lengde: 7,8 km
Tid: to timer

PÅ TUR BLANT BYENS SKULPTURSKATTER

TEKST OG FOTO: Geir Bergersen Huse

Trondheim byr på et vell av skulpturer og offentlige utsmykninger. Bli med på tur, så skal du få se noen av mine favoritter.

1. Skansen

Vi begynner på Skansen. På nordsiden av Kongens gate sitter en avkledd, ung dame på en liten, halvsirkelformet brosteinsplass omringet av blomster. Den naturtro bronseskulpturen i menneskestørrelse er *Ilapiken* (1964) av Arne Durban.

Hun har beina krøllet inn under seg og blikket vendt ned mot den ene

foten. Skulpturen er perfekt plassert og proporsjonert til den lille plassen, som gjør den til en av mine favoritter i byen.

På sørsiden av veien kan du også se Kristofer Leirdals bronsestatue *An-Magritt og Hovistuten* (1964) og den nygotiske Ilakirken (1889).

2. Brattøra

Fra Skansen går turen langs fjorden bort til Brattørkaia. Etter å ha kikket innom Hilde Angel Danielsens treskulptur *Upside Down* (2015) på St. Olavs pir, fortsetter vi videre mot hurtigbåtterminalen.

Du kan se den på lang avstand, den gule dykkerklokka som er Ståle Sørensens *What does the fjord say*

(2015). Ut av toppen stikker det noen traktformede «periskoper» som fanger opp lyden av fjord, vind og vær. Du kan klatre inn i den fire meter høye skulpturen og lytte til den atonale konserten.

Like ved står blant annet Ole Rosén og Mari Røysambs *Ørekonkylie* (2015). Trappa over jernbanen leder til Elmgreen & Dragsets *Forventning* (2018) på Fosenkaia, en flere meter høy sokkel som gir illusjonen av å ikke være avduket.

3. Midtbyen

På andre siden av kanalen leder Fjordgata oss til Ravnkloa. Der ruver Nils Aas' *Den siste viking* (1991), etter Johan Bojer-

romanen ved samme navn. Den høye, tynne, monumentale bronsefiskeren står på en flere meter høy sokkel.

Langs Munkegata, inn Thomas Angells gate og ned Søndre kommer vi til Trondheim Kunsthall. Før Kunsthallen svinger vi til venstre inn på Peter Egges plass, bak biblioteket.

Ved hver av inngangene til plassen har Bård Breivik plassert en grovt uthogget bauta i mørk granitt. Inne på plassen står en fontene i rød granitt (1995), som jeg dessverre aldri har sett vann i.

4. Torget

Vi svinger til høyre mot Torget, og stopper for å se på Per Unga statue av skøyteløperen Hjalmar Andersen (1998). Historiske statuer er vanligvis ikke mine favoritter, men jeg gjør et unntak for denne kraftfulle bronseskulpturen av Hjallis, som tilsynelatende skøyter bortover Kongens gate.

Ved Trondheim torg er det mye kunst. Mest kjent er erkenazisten Wilhelm Rasmusens *Olav Tryggvason* (1921), 14 meter over plassen.

Min torgfavoritt er Roar Wolds abstrakte mosaikk (1970) på veggene til Gjensidige-gården. Mosaikken består av skifer og marmor. Den grå bakgrunnen brytes opp av hvite felter med rustbrune, gule og grønne detaljer.

5. Trondheim Kunstmuseum

I enden av Munkegata er Nidarosdomen og Trondheim kunstmuseum. I ett av trærne har Oddvar Darén hengt opp

en rødglatt aluminiumsramme på 215x215x215 cm. Rammen danner omrisset av kubens *10 m3 Trekrone* (2020). Den var en del av utstillingen *Beyond Measure*, som tok for seg fenomenet måling.

På baksiden av museumsbygningen står skulpturer av Bjørn Nørgaard og Kjell Erik Killi Olsen.

Hvis vi klarer å krysse den trafikkerte Prinsens gate med livet i behold, finner vi en vakker liten plass bak Prinsen kino. Her står en av Tone Thiis Schjetnes mange kvinnefigurer, en bronseskulptur av en gammel kone som pumper vann.

6. Øya

På andre siden av Elgeseter bru ligger sykehusområdet Øya. Her er nok en favoritt. Foran Kunnskapssenteret står Tony Craggs bronseskulptur *The Group* (2015). Bronsen er polert skinnende gyllen og den abstrakte skulpturen ser nesten levende ut. Hundrevis av sammensmeltede skiver er frosset fast i et øyeblikk der de tilsynelatende spinner i enorm hastighet. Vi kan stå lenge og se på de mange formene og silhuetene som åpenbarer seg.

7. Kalvskinnet

Når du har revet meg løs fra Cragg, tar vi Gangbrua fra Øya til Kalvskinnet. Vi krysser gresset bak Vitenskapsmuseet og kikker på Inger Sitters *Jord, ild og vann* (1983), et vakkert og brutalt minilandskap mellom NTNU-bygningene i i Gunnerus gate.

Videre opp til Museumsplassen: Mats Olofgörs og Torbjörn Johansson *Reflexions* (2010) ser ut som et rundt romersk tempel, men korintiske marmorsøyler er byttet ut med speilblanke stålfirkanter. En stor, speilblank kule står i midten. Resultatet er likevel ikke en kald struktur, fordi kunstverket spiller naturen og de fargerike bygningene.

I hjørnet av plassen står Tone Ek og Tore Bjørn Skjølsviks Holocaustminnesmerke (1997). Denne bronseskulpturen viser en liten jente som sitter på en benk og dingler med beina med en koffert i fanget. Jenta er Cissi Klein. En høstdag i 1942 kom norsk politi inn på Kalvskinnet skole og hentet den 13-årige Cissi. Hun ble sendt til Auschwitz, hvor hun døde i 1943.

Vi tar Erling Skakkes gate tilbake til Skansen.

Anmeldelse:

Her kan du aldri mer gå naken til badet

TEKST: Stefan Kaliski | FOTO: Jonas Aagaard

I den nye bydelen Lilleby har det lyktes å kombinere nytt med gammelt. Bare synd at det nye ikke alltid er like bra.

framstår ofte som kalde og anonyme. Denne kritikken har blitt rettet mot etterkrigstidens drabantbyer, men også mot mange av de boligområdene som bygges i dag.

lange, rette veistrekningen gjør at noen bilister kjører som om de er med i et Formel 1-løp.

Konkurrerer med Sabrura og Subway

Bebyggelsen i Stjørdalsveien kunne med fordel ha hatt lokaler for butikker i første etasje i stedet for leiligheter. Det ville kanskje ha skapt mer liv i gata. Spørsmålet er om lokalene hadde blitt leid ut. Ett av tre butikklokaler i den lange gata står allerede tomt etter at Joker la inn årene. Konkurransen fra mastodontkjøpesenteret City Lade et steinkast unna er merkbar. Heldigvis har Lilleby flere spisesteder, med Credo og Jossa som de største trekkplastrene. Det å innta et måltid i en historisk bygning med et hint av særpreg er for mange mer forlokkende enn en dvask baguette i en anonym shoppinghangar. Det er også lagt planer om et bydelsbibliotek på Lilleby, noe som vil være et løft for området.

Faren er at Lilleby blir en soveby, men med offentlige rom som folk ønsker å ta i bruk kan bydelen bli levende. Flere særegne butikker og spisesteder, samt et bibliotek og kanskje en scene vil kunne gjøre underverker. Ved å skrote fargeløse fasadeplater til fordel for lyse farger og varme materialer som tre og puss, kan området bli estetisk tiltalende. Lilleby er på rett vei.

*Les flere anmeldelser på
underdusken.no*

Etter flere år med bygging begynner den helt nye bydelen rundt Lilleby å ta form. Tidligere var området preget av grusveier, nedslitte næringsbygg og et knippe trehus. Over den lave bebyggelsen ruvet smelteverket som med sine rustrøde piper skapte assosiasjoner til plateomslaget på Pink Floyds *Animals*. Men på 2000-tallet ble fabrikkporten stengt for godt, smelteverket ble jevnet med jorden og en ny bydel ble planlagt her. På sikt skal det bli over nye 1100 boliger på Lilleby.

Variasjon er kanskje det første som slår en ved den nye bydelen. Bebyggelsen er tett og lav med en kombinasjon av høyreiste leilighetsbygg på opp mot åtte etasjer og rekkehus på to plan. Høyhusene ligger som kvartals bebyggelse langs gater og rundt sjenerøse gårdsrom. Her har flere ulike arkitekter vært involvert, noe som gjenspeiles i materialbruken. Tegl, tre, puss og fasadeplater. Det er også en mangfoldig fargepalett med bygninger i grønt, blått, gult og hummerrødt, men også litt vel mye grått og hvitt. Variasjonen gjør at området sjeldent blir monotont og at det hele tiden er nye ting å se.

Mat og historisk miljø med særpreg

Mangfoldet styrkes også gjennom at deler av den bebyggelsen som opprinnelig preget området er bevart. Finnes barnehjem fra 1907 har blitt spisested. Barnehjemmet er tegnet av jugendarkitekt Gabriel Kielland og ligger inneklemt mellom to leilighetsbygg. Hadde deler av det ene nybygget blitt droppet til fordel for en liten plass, kunne jugendbygningen fungert som et verdig fondmotiv i enden av Ladeveien. I stedet domineres gaten av en lysegul fasade med en overdimensjonert lyskasse fra Coop Extra.

Det som en gang var Bergs maskinhall er elegant transformert til friområde og lokaler for Michelin-restauranten Credo. Det hele får et lekkert industrielt preg ved hjelp av den rustfargete stålkonstruksjonen og det grå betongdekket. Dette er uten tvil Lillebys perle!

Kombinasjonen mellom nytt og gammelt er det som fungerer aller best på Lilleby. Ved å ta i bruk noen av de historiske bygningene i byutviklingen får området en egen identitet og et særpreg. Mange områder uten slike bygninger

Den populære second hand-kjeden UFF har endelig etablert seg i Trondheim sentrum.

TEKST: Beriwan Sirin Kesen | ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli | FOTO: Kristian Marcelius Benum Storehaug

MÅLGRUPPE: Alle
ADRESSE: Dronningens gate 14, inngang Nordre gate
INSTAGRAM: uff_secondhand_trondheim

Under Dusken har tidligere omtalt vintagebutikkene On the Rack og Arven Vintage. Når har vi tatt turen til UFFs Trondheimsfilial.

– Det har vært stor pågang her i butikken i Trondheim, forteller butikkmedarbeider Isabelle Norlén.

Hun er også daglig leder av UFFs avdeling på Grunerløkka i Oslo.

Second-hand butikkene er en del av foreningen UFF (U-landshjelp fra Folk til Folk). Foreningen ble stiftet i 1979 for å støtte arbeidet med å bekjempe apartheid. Siden den gang har formålet

Y2K-stilen:
 – Korsett
 – Bukser med lavt liv
 – Vide olabukser
 – Magetopp
 – Miniskjørt
 – Glitrende tilbehør

utviklet seg og foreningen støtter nå flere bistandsprosjekter knyttet til utdanning, mat og medisiner.

– Overskuddet fra alle våre butikker blir donert til bistandsprosjekter i Asia og Afrika, forteller Norlén.

Visjonen bak etableringen av bruktbutikkene er å nå FN's bærekraftsmål som omhandler bærekraftig forbruk og produksjon. Konseptet er basert på donasjoner fra hele landet.

2000-tallstilen er tilbake

Butikken i Trondheim har et stort og variert utvalg fordelt på to etasjer. UFF ønsker til enhver tid å speile sesongen og trendene i motebildet. For Norlén

er det viktig å presisere at det å handle brukt ikke skal behøve å gå bekostning av å ha en trendy og moteriktig stil.

– Vi som forbrukere kan påvirke fast-fashion industrien og være med på å bremse den. Selv om trender kommer og går er det mye bedre å kjøpe noe lignende av det som allerede er produsert. Vi har blant annet lagt merke til at Y2K-stilen er veldig populær denne sesongen, sier Norlén

Y2K er betegnelsen som ofte brukes om stilen på begynnelsen av 2000-tallet. Norlén forteller at butikken har merket stor interesse for stilen og da undertegnede var innom var de blant annet utsolgt for korsetter. **UD**

Kommentar:

DJ Broiler, legender i norsk musikk.

Hvordan Broiler skapte høykultur av lavkultur.

ANDREAS JENSEN
 Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

Hvis du er en renbarka student i Trondheim bruker du alltid en lørdag i april til eks-russefest på Kristansten festning. Et lavterskel-arrangement hvor nostalgiske studenter samler seg for å mimre tilbake til en svært våt mai måned. Arrangementet varer aldri lenge, for snuten er ganske tidlig på banen for å feie folk unna. Men vi må rett og slett spørre oss selv: Hvordan endte vi opp her?

Norsk musikk har sjeldent vært noe særegent. Vi har fulgt de aller fleste internasjonale strømninger. Alt fra klassisk komposisjon på 1800-tallet med Edvard Grieg i verdensklasse, til punkens inngang på 80-tallet. Nordmenn har generelt ikke vært nyskapere innenfor musikken. Derimot skjer det noe helt utrolig utover 2010-tallet, en helt særnorsk sjanger oppstår. Russemusikk.

En av de første pionerene innenfor denne skamløse sjangeren er Slemmestad-duoen, i dag kjent som Broiler. Ungguttene kombinerte tidlig housemusikk med et macho kjøtt hue som frontfigur og lyrikk dyrka på bodybuilding, damer, egoisme og rus. Man kan argumentere for at kommentarene til kjøtt hue Broiler i sentrum egentlig bare er en parodi på selvelskende DJ-er som alltid skal bryte inn med sine egne kommentarer på nattklubben. Hvis man kommer seg over terskelen for å høre på DJ Broiler, vil man bli overrasket av følelsen av en nærmest euforisk rus.

DJ Broiler introduserte kanskje det viktigste elementet i russemusikken: humor. Enhver god russelåt er morsom, og her gjorde DJ Broiler det best. Ved å hente fra det man gjerne omtaler som en «lavkultur», bestående av progym, skløtter og Krokstadelva bidro DJ Broiler til å lage et tynt lag med ironi i låtene. Man kan gjerne argumentere for at dette ironilaget har forsvunnet de siste årene, men det får bli en annen sak.

Norge står tross alt bak de tre viktigste sjangrene i musikken: svartmetall, nightcore og russemusikk. Det spesielle med særlig svartmetall og russemusikken er hvordan de er såpass kulturelt betinget. Russemusikken er ment for å skamløst nytes på vors, nach eller, gud forby, på nattklubben. Sjangeren legger opp til at man skal være helt pære full når man hører på den. Dette er trolig det meste spennende kulturelt sett med russemusikk for den tar tak i en viktig særnorsk identitet. Nemlig å være dritings. For musikk har alltid vært i bruk ved våte anledninger, men trolig har ingen oppfordret til dette på lik linje som russemusikken.

Det er 10 år siden DJ Broiler kombinerte hjemmesnekra housemusikk med humoristiske verselinjer. I etterkant har Norge fått gleden av å være vitne til en av elektronikaens særreste sjangre. Sommeren er rett rundt hjørnet, så gjør som ungdommen i røde snekkerbuksen. Hør på russemusikk, stolt, for dette er real norsk kultur.

ET LITE STYKKE MUSIKKHISTORIE: MTV's første musikkvideo – «Video killed the radio star»

For en liten stund tilbake var radio primærkilden for å oppdage musikk og det var på denne måten artister ble store. Her er historien om låta og musikkvideoen som markerte starten på en ny æra.

TEKST: Bård Flatjord Netland | ILLUSTRASJON: Silje Marie Savland Moksnes

Med «en liten stund tilbake» snakker vi nå om en tid hvor musikkvideoen av nevnte låt fikk kritikk for å være for «voldelig» fordi den har med en radio som eksploderer. Med andre ord skal vi tilbake til en tid før Cardi B toppet hitlistene, nærmere bestemt til 1981.

I første utgave av denne spalten som omhandlet A-ha sin udødelige klassiker «Take on me» skrev Ingrid Nedrebø: «Den aller fyrste musikkvideoen MTV viste var ingen ringare enn «Video Killed The Radio Star» av The Buggles og dermed hadde dei spådd framtida til musikkvideoane: Ein radiohit var

ikkje lenger nok, det gjald å ha ein bra musikkvideo for å kunne slå gjennom.»

Ironisk nok var det faktisk ikke planlagt at låttittelen skulle være så passende. Låta ble gitt ut og fremført av bandet The Buggles bestående av bassist og vokalist Trevor Horn og keyboardist Geoff Downes. Begge to skulle senere bli medlemmer av prominente prog-rock band som Yes og Asia. «Video Killed the Radio» star ble en radiohit da den toppet hitlistene i England og The Buggles ble et av verdens mest kjente one hit wonder.

En kritikk av seg selv?

MTV gikk av stabelen den 1. august i 1981 og The Buggles runget ut av TV-anlegg verden rundt. Ironisk nok handler låta om bekymringene knyttet til teknologisk innovasjon hvor maskiner tar mer og mer over. Slikt sett er låta nesten en kritikk av seg selv, da den bærer preg av cutting-edge teknologi på den tiden. For eksempel ble synthesizeren ARP String machine brukt til å simulere et strykeorkester. I tillegg orkestrerte Downes låta på en Prophet-5 som hadde en revolusjonerende mikroprosessor. På

denne måten kan man si at 80-tallet offisielt var i gang og mye av synthpop og new wave-musikken som kom ut av dette tiåret ble offisielt trendy.

Når en dør åpnes lukkes en annen

Sangen ble gitt ut på albumet *The Age of Plastic* i 1979 og hadde allerede rukket å bli en hit i England før MTVs debut. Albumet er et konseptalbum som tar for seg nostalgien Trevor Horn hadde til 60 tallet og de teknologiske fremskrittene som hadde blitt gjort siden da. Horn har uttalt at en av de største inspirasjonskildene til sangen var den tyske gruppen Kraftwerk, som en av de første store artistene innenfor elektronika. «Å høre Kraftwerk var som å se inn i fremtiden» har Horn nevnt. Sånn sett er «Video Killed the Radio Star» en skildring og markør av en ny tid, men også en tristhet over at de tingene Horn mente var fint med

60-tallet ikke ville oppleves på samme måte lenger. Dette representeres i melodien og komposisjonen, som kan tolkes som barnlig, optimistisk og fengende, i kontrast med teksten.

Mysteriet Hans Zimmer

Når man hører navnet Hans Zimmer tenker nok mange på *Løvenes Konge*, *Gladiator*, *The Dark Knight* eller «study»-spillelister på spotify. Men før han ble Hollywoods mest brukte filmkomponist gjorde han faktisk sin første TV-opptreden i denne musikkvideoen da han teknisk sett var et medlem av The Buggles i 1981. Han er ikke delaktig i produksjonen av sangen, men midt ute i musikkvideoen kan man kimse en ung Zimmer late som om han spiller synthesizer i omtrent tre sekunder. Måten man lagde musikkvideoer på var dog noe annerledes i 1981 og MTV sin første

musikkvideo ble spilt inn på bare én dag i London.

Et vannskille

Man kan i retrospekt se tilbake på MTV i dag og se at det uten tvil ble en viktig utvikling for musikkmediet og musikkbransjen, men helt slutt for radio ble det ikke. Videoen har likevel blitt en viktig markør på når radio gikk gjennom en av sine største endringer, og jobben til popartister ble til noe mer enn å bare få sangene sine spilt på radio.

I år er det 40 år siden MTV gikk av stabelen. Siden da har både popmusikk, musikkvideoer, så vel som MTV, gått gjennom store endringer. Det er likevel noe som fortsatt gjør «Video killed the radio star» relevant i 2021, med tanke på hvordan tidene konstant er i endring, i tillegg til måtene vi bruker og konsumerer musikk på. Kanskje det er på tide at noen skriver «Tik-tok killed the Instagram star»?

FESTIVALSOMMEREN:

Dette ser vi (kanskje) fram til

Musikkredaksjonen holder håpet oppe og gir deg konsertene du bør få med deg på årets festivalsommer i Norge og omegn.

TEKST: Musikkredaksjonen | ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Smittetallene synker, vaksineringspår og lyset i slutten av tunnelen ser lysere og lysere ut. Vi snakker selvfølgelig om den etterlengtede festivalsommeren, og nå når Trondheim til og med har

gitt oss en smakebit av sol og sommer, kjenner en ekstra godt at festivalhertet banker. Musikkredaksjonen anbefaler blant annet både barokkpop, rap og eksperimentell poprock, og selv om

noen bookinger kanskje henger i en litt tynnere tråd enn andre, er det alltid lov til å drømme. Støtt kulturindustrien og kryss fingrene for at utepils, allsang og konsertliv også står på agendaen i år.

Michael Kiwanuka – Øyafestivalen

Til fjorårets Øyafestival ble britiske Michael Kiwanuka tidlig lansert som en av festivalens headlinere, og det til stor glede for det norske publikummet. Kiwanuka er allerede en svært anerkjent singer-songwriter, spesielt etter hans album *Love & Hate* utgitt i 2016. Hans beskrivelser av å være en etnisk minoritet i den britiske musikkbransjen ga sterke inntrykk. I 2019 imponerte artisten oss igjen med sitt ferskeste og selvtitulerte album, *Kiwanuka*. Låter som «You Ain't The Problem» og «Hero» fikk det til å vibrere i hjerterota, samtidig som hans rocka og jordnære gitarspill i kombinasjon med soul og funk glir sammen i et deilig og avslappet lydbilde. Vi fortsetter å drømme om Michael Kiwanuka spille live for oss mens vi står i sommervarmen med en pils i hånda. Det er svært velkomment.

– Lisa Bye

Moses Sumney – Roskilde

Moses Sumney er et navn alle som har en fot innenfor pop- eller soul-scenen burde kjenne til. Det er ikke mange som klarer å toppe et kritikerrost debutalbum, men ghanesisk-amerikanske Sumney beviste i fjor at han er her for å bli ved å slippe et av fjorårets beste plater med sitt banebrytende andrealbum *græ*. Kall det barokkpop, eksperimentell folk eller elektro-soul, uansett hvordan du definerer Sumneys kreasjoner er det rett og slett magisk. Med låter som «Me in 20 years», «Cut me», «Virile» og «Conveyer» blir det uten tvil et eget lite utenomjordisk drømmeland på Roskilde med Sumney på scenen og definitivt en konsert man ikke vil gå glipp av.

– Tina Løvås

Veronica Maggio – Drøbakfestivalen

Den svenske pop-sangeren Veronica Maggio trenger knapt noen introduksjon. Etter sitt virkelige gjennombrudd for over ti år siden har hun virkelig etablert seg som én av Nordens aller største artister, med låter som «Måndagsbarn» og «Jag kommer» som i dag vil kvalifisere seg til klassikerstatus når det kommer til 2000-tallspop. Med en slik rekke hits har man en garanti for god stemning og hva kan vel da passe bedre enn at hun planlegger å ta turen til årets Drøbakfestival? Havnebyen Drøbak kan friste med sjarmerende omgivelser og en utrolig utsikt utover Oslofjorden. Man står på berget, med solnedgangen fra andre siden av fjorden i ryggen og Veronica Maggio framfor seg, mens hun lirer av seg hit etter hit. Mer idyllisk kan det knapt bli og dette bildet alene er nok til å sette sommerfølelsen i oss (selv med det kronisk ustabile vårværet i Trondheim som herjer). Vi krysser fingrene for gjennomføringen.

– Øyvind Soldal Rasmussen

CHAI – Roskilde

Håpet om å se CHAI på Roskilde henger kanskje i en veldig tynn tråd, men for en fest det kommer til å bli med kvartetten fra Japan. Det eksperimentelle poprock bandet slapp sitt debutalbum *PINK* i 2018, og tok publikum og kritikere med storm både nasjonalt og internasjonalt. CHAI kan tidvis beskrives som en litt mer rocka versjon av Die Antwoord og er et perfekt springbrett inn i den mer alternative siden av pop og rock for de som vil prøve seg utenfor komfortsonen. Sjekk ut låter som «I'm me», «N.E.O.», «Hi Hi Baby» og «She is Kitty» og la deg sjarmere av bandmedlemmene Mana, Kana, Yuki og Yuna. CHAI sprer positive vibber både gjennom musikken og nærværet på scenen og blir uten tvil et gledelig energitilskudd for trøtte Roskilde-sjeler nest siste festivaldag.

– Tina Løvås

Blomst – Vinjerock

Er det én konsert som garantert ikke kommer til å bli kjedelig i sommer, er det Blomst på Vinjerock. Det Oslo-baserte bandet serverer garasjepunk på en eksplosiv og underholdende måte, som kan få alle i publikum til å headbange, selv med én meters avstand. Deres brutalt ærlige og jordnære tilnærming i tekstene forsterkes av at de fremføres på norsk. For ikke å glemme vokalist Ida Dorthea Horpestads kraftfulle og imponerende vokal, som lett engasjerer. Bandets andre album *Blomst IL* ble sluppet i 2019, og året etter kom ekstraomgangen i form av flere låtsupplement til plata. Albumet etterlater liten tvil om at norsk punk har en god framtid. Jeg er sikker på at høydepunkter som «Mine Hender Brenner» og «Oss Som Bare Drar» kommer til å få det til å smelle skikkelig i vakre Jotunheimen. Har du ikke opplevd Blomst live før, er dette din sjanse.

– Lisa Bye

Danny Brown – Parkenfestivalen

Bodø er en by som setter pris på hiphop, noe de viser klart og tydelig gjennom årets booking. Den lekne rapperen Danny Brown har i mange år servert fansen med finurlige rytmer og stil, og har gjennom hele sin karriere holdt på sin særegne flyt. Selv om moshpits kanskje ikke står på plakaten i år, er Brown klar for å lage fest i Bodø. Veteranen har holdt det gående siden midten av 2000-tallet, og med sine knallharde beats og helt spesielle stemme, er han nærmest en ekspert på å bevege publikum. Den tidligere nærmest fortannløse rapperen fra Detroit har en knallsterk diskografi og har levert det ene kritikerroste albumet etter det andre. Dette har også mye med hans respekt innen hiphop miljøet å gjøre, og hans seneste album, *uknowhatimsayin*, er produsert av legenden Q-Tip. Dette er rett og slett en booking det står respekt av, da rapperen ikke er den mest kjente av dem alle, men er en artist som alltid har overgått forventninger og som fortjener en spesiell plass innen hiphop i overskuelig fremtid.

– Kasper Myrhaug Galta

Sampa The Great – Roskilde

Siden debutalbumet *The Return* i 2019 har rapperen Sampa The Great gradvis vist seg fram som et viktigere og viktigere navn å følge med på. Albumets imponerende blanding av hiphop, afrobeat, jazz og neo-soul sørget for at den Zambisk-fødte og Australia-baserte rapperen ble kåret til årets kvinnelige artist i Australia påfølgende år. Australia har riktignok ikke den mest sentrale rollen i hiphop-verdenen, men etter samarbeid med navn som The Avalanches og Denzel Curry, samt en gjesteopptreden på det posthume albumet til afrobeat-legenden Tony Allen, er det ingen tvil om at Sampa The Great har markert seg også på verdensbasis. Det har også bookerne hos Roskilde fått med seg, og i sommer får du muligheten til å se den unge artisten på dansk jord. Selv om det er større navn på plakaten, er Sampa The Great en konsert som burde prioriteres.

– Simon Storvig Winther

King Gizzard and the Lizard Wizard – Piknik i Parken

Siden deres forrige tur innom Norge på Øya 2019 har det australske sjangeroverskridende bandet sluppet to nye album. Nå har syrerocken tatt baksetet og det er de Midtøsten-inspirerte, mikrotonale låtene som skal få liv i den norske festivalsommeren. Albumene *K.G.* og *L.W.* byr på en mengde forskjellige sjangere. Fra tunge metallriff til tyrkisk disco er det mye som kan stå på menyen for deres nye setliste. Uansett hva som står på menyen, pleier King Gizzard å levere. Kjent for deres endeløse energi og låter som flyter inn i hverandre, skal det lite til før en time eller to flyr forbi. Selv om de ikke er bekreftet til Piknik i Parken enda, står festivalen på deres egen turnéplan. Forhåpentligvis tar de turen, det gjør i hvert fall jeg!

– Jacob Dahl

Robyn – Bergensfest / Piknik i Parken

Bortsett fra et par gjesteartist-opptredener var det siste vi hørte fra Skandinavias popdronning slippet av hennes kritikerroste og folkekjære

album *Honey* i 2018. De som var heldige nok til å deretter oppleve henne på festivalsommeren i 2019, blant annet på Øyafestivalen i Oslo, vet at å få oppleve Robyn live burde stå på alle sin bucket-liste. Å høre «Dancing on my own» runge utover folkemengden i allsang mens Robyn står stille på scenen og tar det hele inn, for å så skape tidenes fest ved å kjøre låta igjen, er et minne man sent glemmer. Med både gamle og nye klassikere som «Missing U», «Call your girlfriend» og «Indestructible» er Robyn klar for å innta både Bergensfest og Piknik i Parken i sommer.

– Tina Løvås

Behov for tannlege?

Vi er din studenttannlege og hos oss får du alltid undersøkelse til 450 kroner og 10 % rabatt på øvrig tannbehandling.

Du finner våre fire tannklinikker sentralt beliggende på Trondheim Torg, Leutenhaven, Munkegata og Sirkus Shopping.

*Kan ikke kombineres med andre tilbud og gjelder ikke tannteknikerarbeid.
*Studentbevis må medbringes.

 ORIS DENTAL

orisdental.no

450,-

Drongo - 1

Tilgjengelig dronerock med sterke komposisjoner.

TEKST: Tor Magnus Lund | FOTO: Drongo

Drongo er et dronerockband fra det glade Sørlandet. Navnet kommer fra en fugl som skriker for å skremme bort andre åtseletere, før det selv tar byttet. Dette er en gruppe vi i musikkredaksjonen har vært spente på siden vi hørte deres første singel «Katten» på høstparten av fjoråret.

Den første låten på albumet er «Katten». Det starter med lyden av et ukjent antall effektfulle gitarer som spiller et ostinat alene. Det tar nesten fire minutter før resten av bandet entrer scenen for fullt. Etter denne mastodonten av en tretten minutter lang låt kommer «Hester». Den starter også med to gitarer, og denne gangen spiller de en smakfull etterligning av Steve Reich sin «Electric Counterpoint».

Den tredje låten er «Neshorn» som er det du kommer nærmest stoner på plata. På dette tidspunktet er det bare å lene seg tilbake og hengi seg til jammen. Når hele bandet plutselig begynner å synge «Slange med hatt, det ser ut som han er blid, men han er dødelig» i kor, vekkes jeg.

Sammen med bandet står vi i en ørken. Indiana Jones forsøker å slå vekk en horde slanger, men denne gangen klarer han det ikke. Jones blir overveldet og han dør, og jeg løper fort som fy unna slangene. Uten å legge merke til det, har låten «Slange» gått over til «Pangolin», som på folkespråket er maursluker. Til slutt kommer «Drongo», på mange måter sammenfatter denne låtene på resten av plata. Tre minutter inn kommer en heseblesende gitarsolo, og det kulminerer i en energifull felles jam.

Albumet svinger mellom Jaga Jazzist-aktige synth jammer, og mer rockete låter som ser mot andre norske jam bands som Electric eye. Musikken baserer seg i større grad på enkle temaer og teksturer enn på melodiske elementer, uten å gjøre musikken utilgjengelig. Ved første lytt låter det improvisert, men ved senere avspillinger får man inntrykket av at det baserer seg på sterke komposisjoner. Strukturmessig er låtene godt satt sammen. Med albumet *1* understreker Drongo at gode fullengdere og instrumentalmusikk fortsatt er viktig i Norge anno 2021.

The Armed - ULTRAPOP

ULTRAPOP er en tettpakket og energisk redefinering av hva man kan kalle pop-musikk.

TEKST: Øyvind Soldal Rasmussen | FOTO: Sargent House

The Armed er et punk- og hardcore-band som det er vanskelig å få grep om. For det første er de mystiske og identitetsløse, altså at vi har lite kjennskap til hvem medlemmene faktisk er, men i tillegg kommer selve musikken. Hva slags musikk lager egentlig The Armed? Sjangerstempler som punk, hardcore og pop blir utilstrekkelige. Det nye albumet *ULTRAPOP* er verken av dem fullt ut og tvinger oss til å tenke nytt om vi skal beskrive musikken vi hører.

Man kan tenke på ULTRAPOP som et heksebrygg, en slags mirakelmikstur som renser kropp og sjel når man drikker den. Og ingredienselisten til denne miksturen er lang. Antallet forskjellige lyder og elementer som blandes sammen er skyhøyt, fra forvrengte og grumsete gitarer til fargesprakende synth-melodier. Alt faller sammen til et tettpakket sammensurium som med et tempo likt et japansk hurtigtog som farter avgårde uten noe hensyn til hva som måtte komme i dens vei. Faren med dette er ofte at musikken kan høres overprodusert og komprimert ut, men alle detaljer virker likevel å være krystallklare og lette å sette pris på.

Til tross for den voldsomme hardcore-produksjonen er ULTRAPOP på et vis et pop-album. Vokalene kan være glidende og rene, som på «AN ITERATION», en låt som sentrerer rundt fengende grunnmelodier. Det underlige er derimot hvordan det melodiske implementeres: Vokaler graves ned i mixen, og blir gjort mindre dominerende og mer grumsete og vanskelige å få tak på. Den forutsigbarheten en pop-struktur ville gitt en låt, blir mindre effektiv. Vi blir desorientert over de forskjellige svingene albumet tar, noe som gir energi og liv til albumet. Det gjør det lett å la seg rive med i det omsluttende lydkaoset som er *ULTRAPOP*.

The Armed lager her verken pop eller hardcore, men noe eget. De to verdenene fusjonerer og blir noe nytt, et kaotisk og tettpakket lydbilde. Men, det melodiske skinner gjennom, og vi sitter igjen med det som i sin kjerne er pop, men utviklet fra hva det er i dag, som pop-musikk lagd for framtiden.

BROCKHAMPTON - ROADRUNNER: NEW LIGHT, NEW MACHINE

Det helamerikanske boybandet sementerer sin plass i musikkindustrien med sin sterkeste utgivelse hittil.

TEKST: Erik Peralta Løvaas | FOTO: RCA Records

Fargeklattene i Brockhampton er nok et kjent skue for mange etter en rekke suksessfulle album og høye strømmetall de siste årene. Gruppen, som selv hevder å være «verdens beste guttegruppe», har hittil gjort det stort på å sprengre grenser av både det sosiale og musikalske slaget. Nå er kollektivet tilbake med sisteskiven *Roadrunner: New Light, New Machine*, med både brask og bram i vente.

Hvis jeg skulle skildret Roadrunner med ett adjektiv, så ville det vært «modent». De er ikke lenger sultne jyplinger uten platekontrakt, et faktum som skinner positivt gjennom platen. Eksperimentene er ikke like tallrike som på tidligere album, med borte er de ikke. Det marsjerende og gitartunge femtesporet «The Light» fungerer som et ypperlig bevis.

Derimot spiller gruppens allsidighet fortsatt en glimrende førstefiolin. Avstanden mellom den nakne og forkynnende «Dear Lord», og den skingrende hiphop-bangeren «Buzzcut» kunne knapt vært større. At bandet likevel klarer å skru sammen deres mest enhetlige album hittil imponerer derfor stort.

Nytt er også albumets mange gjesteopptredener, som alle holder et høyt kaliber. Mens gruppen tidligere utelukkende har hentet rap og vokal fra egne rekker, ser vi nå både kjente og ukjente navn dukke opp som medvirkende. Her kan både stilikonet A\$AP Rocky og den ukjente Texas-rapperen SoGone SoFlexy løftes fram.

Tekstene til Brockhampton har alltid fungert som detaljerte traumeutløp for de ulike medlemmene, som hver har sitt å stri med. Eksempelvis er frontfigur Kevin Abstracts dysfunksjonelle familie et gjentakende tema. Eller som han så elegant roper på «Buzzcut»: «My whole family cursed, now get the fuck out my ride».

Roadrunner er på ingen måte et perfekt prosjekt. Ikke alle låtene fenger like godt, som eksempelvis den noe monotone «Chain On». Noen lengter garantert tilbake til det mer sultne og lekne Brockhampton fra tidligere. Likevel burde alle som trenger litt listepåfyll sjekke ut *Roadrunner*.

Xalomon - SLIMO

Med *Slimo* videreutvikler Xalomon lyden vi har blitt kjent med fra Bulmboy\$ og VNMS, og viser veien videre for trøndersk hiphop.

TEKST: Aksel Henrik Lessum | FOTO: VNMS Collective

Bulmboy\$ og VNMS har etablert seg som en viktig del av hiphop-miljøet både i Trondheim og Norge. Med *Slimo* har vi nå fått det første soloprojektet til Salomon Thorvaldsen, kjent som Xalomon, som er medlem av begge gruppene. Ved hjelp av produsent BeatsByToro får vi en sterk introduksjon til Xalomon som soloartist.

I løpet av EP-en får vi fem sonisk komplementære låter. Utgivelsen er trap hele veien, men viser bredde med elementer som det klassiske harde pianoet på «Kjærlighet På Sprøyte» til den sprettende gitar-loopen på «Ny Kæbe idc». EP-ens høydepunkt kommer i låten «Har Du Møtt Slimo?», hvor vi får servert et uventet western-piano og deilig bass. På samme låt får vi også et herlig gjestevers fra VNMS' samarbeidspartner Gerald Ofori. Den energirike og ungdommelige stilen til Xalomon i kombinasjon med Oforis karakteristiske og melodiose vers gir låten en betydelig hit-faktor.

Prosjektet bærer sterkt internasjonalt preg, kanskje spesielt fra Young Thug, som Xalomon later til å hente inspirasjon fra. Dette «slime»-uttrykket som gjennomsyrer EP-en er noe mange hiphop-lyttere er kjent med fra før av. Det føles ofte som om dette prosjektet, i likhet med VNMS debutplate «VNMS Tapes», ikke følger hiphop-trendene i Norge, men at de har laget sitt eget uttrykk fra en blanding av amerikansk trap og trøndersk lyrikk. Samtidig lever EP-en opp til navnet ved å tematisk være Xalomon sitt prosjekt hele veien. Dette merkes sterkest på avslutningslåten «Wife Dæ Ikveld», hvor man får utgivelsens mest introspektive og avslørende vers.

På Bulmboy\$' siste album fikk man låten «Trøndersk høres wack ut», hvor de ville bevise at trøndersk kan høres fett ut i hiphop. På dette prosjektet merker man at Xalomon ikke føler behov for å bevise det lenger – det her fungerer, nå er det bare å leke seg med det. Dette gjør at *Slimo* føles som en spennende raffinering, ikke bare av Salomon Thorvaldsens musikk, men også av moderne trøndersk hiphop.

limonade

GOD SOMMER!

KVISS

KVISSMESTERE: Emelie Kjæmli Kristiansen og Benedikt Erikstad Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

1. Fra hvilket land kommer ubåten med 53 sjømenn om bord som ble savnet onsdag 21. april?
2. Hovedtreneren for Tottenham ble sparket fra jobben sin etter ønsket om «Super League». Hva heter han?
3. I hvilket land foregår handlingen i operaen *Madame Butterfly*?
4. Flere norske kjendiser samles og kjemper om å være den beste militærrekrutten. Hva heter serien?
5. Tre tv-serier var mer eller mindre den samme serien, bare med enten en hund, en kenguru eller en delfin i hovedrollen. Kan du nevne minst to av dem?
6. 29. juli er det Olsok. Hva feires da?
7. Hva menes egentlig med ordtaket «man skal ikke selge skinnen før bjørnen er skutt»?
8. I *Pretty Woman* får Julia Roberts et ikonisk halskjede. Hvilken farge hadde smykket?
9. Hva heter Youtube-kanalen som har blitt kjent for å lage remix-låter som Cayman Islands, Oops (app, app, app, app) og Vi var for mangen (på restauranten)?
10. Om man tenker på Italia som en fot eller støvel, hvilken del er da regionen Calabria?
11. Hvilken drink, som blant annet inneholder tranebærjuice, deler navn med et amerikansk magasin?
12. Hvilken ny film tar for seg livet til og politioperasjonen mot Black Panther-lederen Fred Hampton?
13. Hva er navnet på den franske bryteren som døde i 1993 og fikk kallenavnet «verdens åttende underverk» på grunn av sin enorme størrelse?
14. Hvilken Marvel-superhelt kjennetegnes blant annet av en maske som dekker øynene?
15. Det er kun tre farger som ikke kan bli skapt ved å blande to andre farger. Hva er de tre?
16. Hvilket år ble Saddam Hussein avsatt som president av Irak etter den amerikanske invasjonen?
17. Hva er den vanligste fobien i verden?
18. Før i tiden kunne du ha yrkestittelen «kopist». Hva jobbet du som da?
19. Forhåpentligvis er vi kvitt korona *Neste sommer*. Hvem har sangen?
20. Nylig fikk Storbritannia sin første homofile person på pundet. Mannen var viktig under andre verdenskrig i å dekryptere tyskernes enigma-maskin. Hva het han?

HVILKEN EKSAMENSLESER ER DU?

ILLUSTRASJON: VICTORIA STENSHAGEN

0–7 poeng:

HAR IKKE ØVD, OG IKKE PLANER OM DET:
Ja, nei, hva skal man si? Vi håper du har mer kunnskaper om eksamen enn du har om denne kvissen.

8–14 poeng:

SKIPPERTAK'ERN:
Du står, så vidt... Akkurat som på denne kvissen! Gratulerer, I guess..

15–19 poeng:

SAMMENBRUDD HVER DAG:
Vi skjønner godt at du er stresset, men i det minste er presset så høyt at du presterer.

20–poeng:

HAR FAKTISK LEST ALT PENSUM:
Du regjerer eksamen, og bør bli satt på pedestal. Men også.. Kanskje ro ned litt? 20/20 på en quiz er litt nørd.

1) Indonesia 2) José Mourinho 3) Japan 4) Kompani Lauritzen 5) Skipper, Lasse og Flipper 6) Olav den helliges dødsdag 7) At man ikke skal ta en seier på forskudd 8) Rød (rubinsmykke med diamanter) 9) Songar frå nyheitene 10) Tåa 11) Cosmopolitan 12) Judas and the Black Messiah 13) Andre the Giant 14) Dordavil 15) De tre primærfargene: blå, gul og rød 16) 2003 17) Fykten for edderkopper 18) Avskriver (ordet kommer fra engelske copy) 19) delillos 20) Alan Turing

SPITPOSTEN

Spit, fra lavtysk; erting, krenking, spott og eksamensperiode

Trondheims eneste uavhengige presse:

21 år og tre måneder år før Propheten.

Ladejarlen gjennomfører fredelig annektering av Studentersamfundet

- Nok en vakker juvel i Reitans krone.

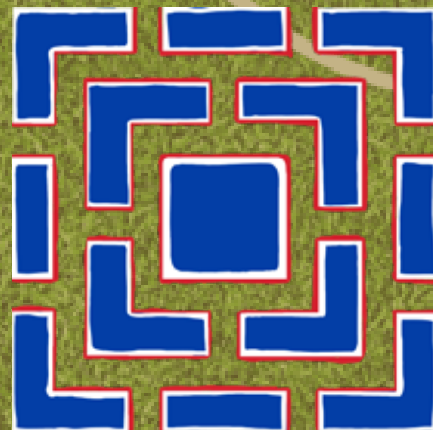
Glade tidninger på Studenter-samfundet! (Snart Rema 1000 Elgeseter) Den velkjente velgjører og filantrop Odd Reitan har valgt å generøst forbarme seg over Studentersamfundet. Etter å ha glatt sikret seg flotte historiske og kulturelle skatter som Lade Gård og Hotel Britannia var det vel bare et spørsmål om tid før Reitan fikk sine ømme klør i den gjeveste bygningen av dem alle.

Denne samarbeidsavtalen vil kun medbringe fordeler for Studentersamfundets medlemmer. Snart vil man kunne ha konsertbilletter i Æ-appen og all maten i Lyche vil erstattes med baconpølse fra 7/11. Alle bøkene

i Studentersamfundets bibliotek vil erstattes med Reitans litterære mesterverk fra 2012, Hvis jeg var president.

Tenk så generøst at denne velgjøreren donerer så mange millioner til en gjeng skitne uvaskede studenter, uten å forvente noe tilbake. Bare et par logoer rundt omkring, et serveringslokale, frihet til å promotere sine produkter og en ubegrenset tilgang på et evig regenerende harem av studentkorister.

Om noe er to dager for LENGE å vente. Her er det bare å klappe gjennom Reitan-gryna.

Protester mot Supergjengen

Tolv av gjengsjefene på Studentersamfundet erklærte i forrige uke at de nå går sammen for å danne en eksklusiv Supergjeng. Nå slår medlemsmassen tilbake med steinhard kritikk av avgjørelsen. Baksida kollapser. Gjengiser skriker inn i mobilkameraet mens de ranter på TikTok. Styret finner plutselig ut at de kan spille Mor Theresa, og sier at hvis de tolv gjengsjefene ikke kutter ut hele greia, skriver de inn i vedtektene at 50 prosent av alle e-poster, møter, fester, kjøring, eller lignende, må foregå på nynorsk.

Utgavens dyr: Silden

Sleipingen som viser følelsen du ikke kan frigjøre deg fra. Slimete kaldkveling, fylt av billigmerker og klaustrofobi. Luft! Luft! En roper, men ingen hører deg drukne i tomat. Som en "eksamensklar" student bare "går en tur før eksamenslesinga", tror han at den svømmer trygt gjennom Nidelvas grumsete endestasjon, Trondheimsfjorden. Helt til han føler nettet snøre seg til, lik Snaustrindas trekkspill klører ørene, og hales opp i sjarken til en følelse av limbo. Stedsforvillelsen slår inn, og lik ARK-ere innsмурt med glidemiddel, spreller han med likesinnede. En forskansende dødsdans, vakker, dog endelig. Døden er nær, tomatduften er nær. Eksamen er nær. Når kommer han? Finnes døden? Hva er en tomat?

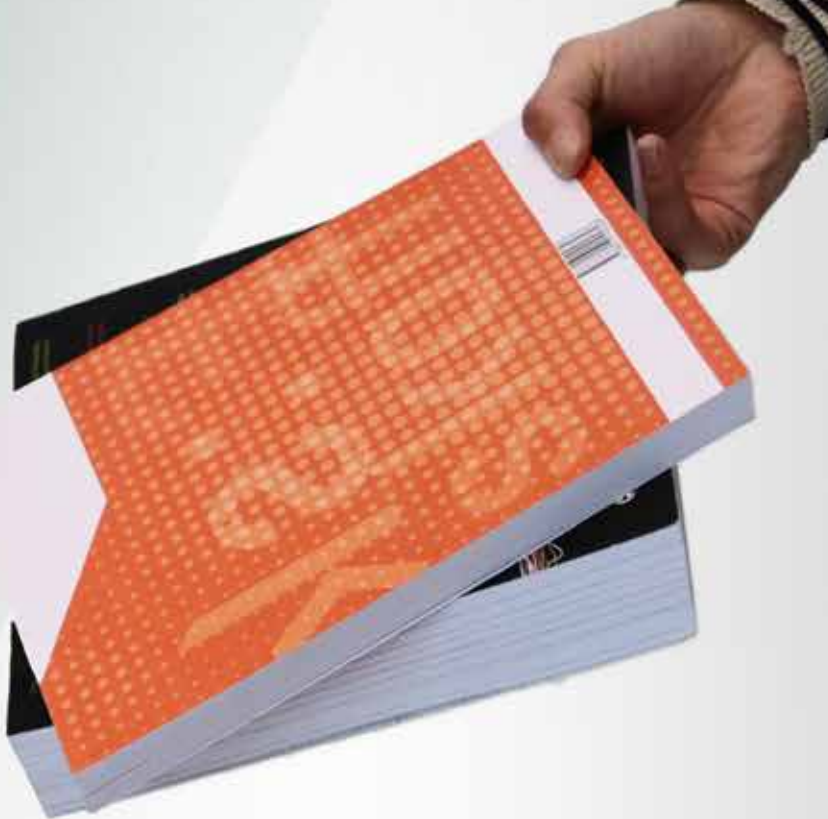
Registrerer:

...at snakkes til **kUKA**
...at svart blazer virkelig skriker vårkonsert
...at vi brekker oss også av smågutta i pirum
...at for noen fløte **mammaklaskere**
...at Under Busken Under Buksen
...at **kjønnsår** er vår andreprioritert
...at Fitteblekka beskytter alle manker
...at men ikke guttebarna i Pirum sine
...at man må jo ha en eksisterende **hygiene** først
...at hvor mange rusreformlandsmøtevedtak rekker vi før valget?
...at **Venstre** vil fjerne fraværsgrensen
...at men burde nok heller sikte på å fjerne **sperregrensen**
...at **antikke daljer** graves opp fra jorder i Trøndelag
...at eller har **MG** lokket med merch siden **200-tallet**?
...at vi ofrer stadig journalister til **tinder**
...at debattredaktør er fortsatt singel;);)
...at hva skjedde med **kjærestegarantien**?
...at boligpolitikk boligschmolitikk
...at studenter deler alt uansett
...at vi elsker **gjeldsslavelivet**
...at eller hva, utleiere?
...at *apropos* utleiere!
...at høstkonsert på Sju-Elleværn i det runde røde
...at **politi** kommer for **pølser** i park
...at gjem exhibisjonistene i Candisssss
...at flest korister per øl per kvadratmeter
...at korist betyr ikke at man **synger bra**
...at der kom **sola** til Trøndelag
...at ...og der var parken **full**

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF PENSUM BRUKT

 iBok.no

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum